

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Operační program Životní prostředí 2021–2027

Verze: 0.6.1 (návrh dokumentu)

Datum zpracování: 27. 9. 2021

Obsah

1. Strategie programu: hlavní problémy související s rozvojem a politické reakce.....	5
1.A Úvod.....	5
1.B Hospodářské, sociální a územní rozdíly	9
1.C Selhání trhu, investiční potřeby.....	11
1.D Investiční potřeby a doplňkovost s ostatní podporou.....	12
1.E Poučení z minulých zkušeností.....	13
1.F Administrativní kapacity	14
1.G Hlavní úkoly.....	15
1.H Makroregionální strategie	21
2. Priority.....	30
2.A Priority jiné než technická pomoc.....	30
2.A.1 Životní prostředí	30
2.A.1.1 Specifický cíl 1.1 Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů.....	30
2.A.1.2 Specifický cíl 1.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici.....	35
2.A.1.3 Specifický cíl 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům.....	41
2.A.1.4 Specifický cíl 1.4 Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou	47
2.A.1.5 Specifický cíl 1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje.....	52
2.A.1.6 Specifický cíl 1.6 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění	58
2.B Priorita technická pomoc.....	65

2.B.1 Technická pomoc.....	65
2.B.1.1 Intervence fondů.....	65
2.B.1.2 Ukazatele	66
2.B.1.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence.....	67
3. Finanční plán.....	68
4. Základní podmínky.....	69
5. Programové orgány	82
6. Partnerství.....	83
7. Komunikace a viditelnost.....	85
8. Využití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady	87

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

CCI	2021CZ16M1OPXXX
Název v angličtině	Operational Programme Environment
Název v národním jazyce (národních jazycích)	Operační program Životní prostředí
Verze	0.6.1
První rok	2021
Poslední rok	2027
Způsobilý od	1. 1. 2021
Způsobilý do	31. 12. 2029
Číslo rozhodnutí Komise	XXXXXXXXXXXX
Datum rozhodnutí Komise	XX. XX. XXXX
Č. rozhodnutí členského státu, kterým se mění program	
Datum vstupu v platnost rozhodnutí členského státu, kterým se mění program	
Nepodstatný převod (čl. 19 odst. 5)	Ano/Ne
Regiony NUTS, na něž se program vztahuje	CZ01, CZ02, CZ03, CZ04, CZ05, CZ06, CZ07, CZ08
Dotčený fond	Evropský fond pro regionální rozvoj
	Fond soudržnosti

1. Strategie programu: hlavní problémy související s rozvojem a politické reakce

1.A Úvod

Obecný cíl

Cílem Operačního programu Životní prostředí 2021–2027 (dále „OPŽP“) je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel, přechod k oběhovému hospodářství a podpora efektivního využívání zdrojů, omezení negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a klima, zmírňování dopadů změny klimatu a příspěvek k řešení problémů životního prostředí a klimatu na evropské a globální úrovni.

Stav životního prostředí¹

Stav životního prostředí v Česku nelze ani přes významné zlepšení dosažené v uplynulých třech desetiletích považovat ve všech aspektech za zcela uspokojivý. Vedle přetrvávajících problémů získávají na významu nové výzvy, spojené zejména se změnou klimatu.

Zvyšuje se frekvence nepříznivých atmosférických jevů, na jedné straně přívalových dešťů a povodní, na druhé straně období sucha, která vystavují tlaku zásoby podzemních i povrchových vod. Míra odolnosti vůči stávajícím a očekávaným dopadům změny klimatu je v sídlech i krajině nedostatečná.

Pokračují značné zábory zemědělské půdy, která je navíc významně ohrožena degradací – tj. vodní a větrnou erozí, utužováním, ztrátou humusu, zasolováním, acidifikací a kontaminací. Lidskou činností pozměněná struktura krajiny neumožňuje dostatečnou retenci vody, která tak rychle z území odtéká. Ke zrychlenému odtoku vody dále přispívá i nevhodné odvodnění území v zemědělské a urbanizované krajině. Výsledkem je skutečnost, že v krajině zůstává méně vody pro zajištění jejích ekologických funkcí a dostatečné doplňování zásob podzemních vod. Vodní toky jsou z velké části technicky upravené a výrazně fragmentované příčnými překážkami, v důsledku čehož je zhoršena jejich ekologická stabilita.

¹ Informace jsou převzaty ze Zprávy o životním prostředí ČR v roce 2018 (CENIA a MŽP 2019) a ze Statistické ročenky Životní prostředí ČR 2017 (CENIA 2018)

Ve většině lesů je druhová skladba i věková a prostorová struktura dřevin odlišná od přirozené, a tím je snížena jejich ekologická stabilita. Tyto okolnosti snižují odolnost lesních porostů vůči klimatickým stresům, jakož i vůči biotickým škodlivým činitelům.

Přetrvávají také vysoké specifické emise skleníkových plynů. Je proto nezbytné věnovat dostatečnou pozornost adaptačním i mitigačním opatřením. Vysoké investice do ochrany ovzduší v uplynulých letech významně přispěly ke snížení emisí některých znečišťujících látek. Přesto se v oblasti kvality ovzduší stále nedaří dodržet imisní limity pro suspendované částice velikostních frakcí PM₁₀ a PM_{2,5} a benzo(a)pyren. V oblastech, kde jsou tyto limity překračovány, žije významná část populace, což vede k negativním dopadům na lidské zdraví. Významné je také překračování imisních limitů přízemního ozónu, který má negativní účinky na lidské zdraví i na ekosystémy. Emisní projekce indikují k roku 2030 nedodržení národních závazků snížení emisí pro oxidy dusíku, těkavé organické látky, amoniak a suspendované částice PM_{2,5}.

Řada útvarů povrchových i podzemních vod dosud není v dobrém ekologickém a chemickém stavu. To je způsobené mj. i tím, že část obyvatel nemá přístup k odpovídající infrastruktuře pro čištění odpadních vod. Napojení další obyvatel na kanalizaci a na čistírny odpadních vod je proto nezbytným krokem pro naplnění cílů v oblasti ochrany vody.

Stále také zůstává část populace, která je zásobována pitnou vodou ze zdrojů, které jsou ohroženy suchem. Jedná se zejména o místní studně nebo jiné malé zdroje. Objevují se také vyšší nároky na samotnou kvalitu dodávané pitné vody. Investice do infrastruktury pro pitnou vodu jsou tak nezbytné pro zvyšování odolnosti společnosti.

V oblasti nakládání s komunálními odpady v současné době klesá podíl skládkování, a naopak se zvyšuje podíl materiálově využitých komunálních odpadů. Skládkování však i nadále představuje dominantní způsob nakládání s komunálními odpady. Došlo ke zlepšení sběru biologicky rozložitelných odpadů a jejich zpracování a využití, je podporována prevence vzniku odpadů a opatření snižující vliv nakládání s odpady na životní prostředí a na opětovné použití a recyklaci odpadů. Při nakládání s odpady se lépe, nicméně stále nedostatečně, uplatňuje hierarchie nakládání s odpady. Přetrvává také velmi vysoký počet starých ekologických zátěží, u nichž nelze uplatňovat princip znečišťovatel platí, a které představují riziko pro lidské zdraví i složky životního prostředí nebo u nichž není míra těchto rizik dosud známa.

Významná část evropsky významných stanovišť a druhů živočichů a rostlin není v příznivém stavu, což souvisí i s celkovým úbytkem biodiverzity. Negativní vliv na cenná přírodní stanoviště a biotopy druhů mají zejm. nevhodné hospodářské činnosti nebo naopak upuštění od jejich managementu, změna klimatu, fragmentace krajiny, omezená migrační prostupnost krajiny, invazní nepůvodní druhy, znečištění prostředí, nevhodný rozvoj zástavby a nedostatečná osvěta široké veřejnosti o významu lokalit a biodiverzity a možnostech jejich ochrany. Vedle tlaků podílejících se na zhoršování stavu biotopů druhů se uplatňují i tlaky na samotné jedince vybraných druhů živočichů. Nedostatek dat včetně jejich zpracování a následného vyhodnocení (především ve vztahu k monitoringu jednotlivých ekosystémů) neumožňuje efektivně plánovat a realizovat opatření a měřit jejich dopady.

Příčiny stavu životního prostředí

Výše uvedené problémy jsou způsobeny částečně vnějšími a obtížně ovlivnitelnými faktory, částečně faktory vnitřními, které lze do určité míry ovlivnit intervencemi OPŽP.

Nejvýznamnějším vnějším faktorem je změna klimatu (výskyt extrémních atmosférických jevů – povodní, přivalových dešťů, vichřic, extrémního sucha, zvyšující se průměrná teplota), zanedbat však nelze ani přeshraniční přenos znečištění ovzduší. Významným faktorem je dále skutečnost, že celé území Česka je z důvodu geografické polohy považované za citlivou oblast z hlediska požadavků na čištění odpadních vod.

Nejvýznamnějším vnitřním faktorem je struktura národního hospodářství s vysokým podílem průmyslu (32 % HDP) a složení energetického mixu s dominantním podílem pevných paliv (40 % primární spotřeby). V oblasti nakládání s energiemi přetrvává vysoká energetická náročnost, nedostatečné využití potenciálu úspor energie a energie z obnovitelných zdrojů a nevyhovující energetické parametry budov v soukromém i veřejném sektoru. Výsledkem jsou vysoké emise oxidu uhličitého i látek znečišťujících ovzduší.

Z hlediska kvality ovzduší je zásadní přetrvávající vysoký podíl domácností vytápěných spalovacími zdroji na pevná paliva (často starými kotli s nízkou účinností a vysokými emisemi znečišťujících látek) a neochota významné části domácností přejít na ekologičtější způsob vytápění způsobená finanční náročností. V důsledku toho například přetrvává vysoký počet neaktivních přípojek k zemnímu plynu, či nevyužitá možnost připojení k soustavám zásobování tepelnou energií. Lokální vliv na kvalitu ovzduší mají i větší stacionární zdroje znečišťování.

V oblasti ochrany množství vod má zásadní význam nízká retenční schopnost krajiny, způsobená technickými úpravami vodních toků, nevhodným obhospodařováním zemědělské půdy, špatným stavem lesů, nárůstem zastavěných ploch a v některých případech chybějící retenční infrastruktura (nádrže, poldry apod.) a neúplné znalosti o zdrojích podzemních vod. V oblasti kvality vod je problémem chybějící infrastruktura v lokalitách s nižší hustotou osídlení, kde je budování vodovodní i kanalizační sítě značně nákladné. Významný je rovněž podíl obyvatel připojených ke kanalizaci bez napojení na čistírnu odpadních vod. Dosud málo vnímaným problémem jsou znečišťující látky vypouštěné do kanalizací, které nemohou být odbourány standardními čistícími technologiemi (rezidua léků, chemické přípravky užívané v domácnostech apod.).

V oblasti nakládání s odpady je problémem přetrvávající vysoká míra skládkování komunálních odpadů, způsobená jak nedostatečnou prevencí vzniku odpadů, tak nedostatečnými kapacitami pro materiálové a energetické využití odpadů. Dlouhodobým problémem je vysoký počet starých ekologických zátěží, které představují vnitřní ekologický dluh. Tento dluh vznikl převážně v minulosti, před vznikem adekvátní environmentální legislativy, a přes dlouhodobé snahy o řešení se jej doposud nepodařilo omezit.

Velkou pozornost je nutné věnovat také ochraně a péči o chráněná území a přírodní či přírodě blízké prvky ve volné krajině, zlepšení stavu přírodních stanovišť a druhů, omezování výskytu invazních nepůvodních druhů, zvyšování fragmentace krajiny, podpoře přírodních funkcí krajiny, způsobu hospodaření v zemědělství a lesnictví a nekoncepčnímu rozvoji sídel, který narušuje vazby města do volné krajiny.

Základní horizontální podmínka

Program naplňuje horizontální základní podmínku „Účinná aplikace a implementace Listiny základních práv EU.“ Všechny navržené priority a specifické cíle programu respektují práva, dodržují zásady a podporují jejich uplatňování v souladu s čl. 51 Listiny. Tento soulad byl ověřen kontrolou textu celého programu odborníky na otázky lidských práv. Navržené aktivity v rámci OPŽP přispívají k lepší ochraně a naplňování základních práv, a to zejména čl. 37 Ochrana životního prostředí, ale i další články jako čl. 35 Zdraví, čl. 7 Respektování soukromého a rodinného života či čl. 17 Vlastnické právo. Celý systém řízení programu pak umožňuje řídicím orgánům sledovat soulad s Listinou na úrovni konkrétních výzev a projektů a kontrolovat, zda

nedochází k porušování Listiny. Zaměstnanci řídicího orgánu budou vzdělávání v aplikaci a kontrole dodržování základních práv. Případné problémy jsou pak hlášeny monitorovacímu výboru. Realizátoři projektů a další dotčené osoby pak mohou plně chránit svá práva před soudy a správními orgány v souladu s čl. 47 Listiny a českými procesními předpisy.

Při přípravě a realizaci programu je dbáno na rovné příležitosti pro ženy a muže. Program respektuje „Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 a „Rezortní priority při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže“, které jsou každý rok aktualizovány a uveřejněny na webové stránce MŽP.

1.B Hospodářské, sociální a územní rozdíly²

Ekonomické a sociální rozdíly

Obecně lze konstatovat, že i přes celkovou hospodářskou konvergenci a zlepšující se sociální situaci se prohlubují rozdíly mezi regiony. HDP na osobu se pohybuje od 63 % průměru EU na severozápadě země až po 182 % v Praze. V regionu Severozápad (Ústecký a Karlovarský kraj) došlo od roku 2010 v absolutním vyjádření dokonce k poklesu HDP na obyvatele. Zatímco například v Moravskoslezském kraji počet obyvatel klesá, demografický vývoj v Praze a Středočeském kraji je pozitivní. Příležitosti a výzvy z hlediska stavu životního prostředí se tak koncentrují v určitých oblastech.

Územní charakteristika stavu životního prostředí

Stav jednotlivých složek životního prostředí je vedle přírodních faktorů významně ovlivněn zejména územní distribucí ekonomických aktivit, kdy v severozápadní a severovýchodní části státu je soustředěn emisně významný těžební a těžký průmysl a energetika (těžba hnědého uhlí, uhelné elektrárny a chemické provozy v Ústeckém kraji, končící těžba černého uhlí, výroba koksu a metalurgické provozy v Moravskoslezském kraji).

Významné územní disparity přetrvávají také ve vodohospodářské infrastruktuře. Podíl obyvatel připojených ke kanalizacím se pohybuje mezi 99 % v Praze a Karlovarském kraji a necelými 70 % v Libereckém kraji (republikový průměr činí 85,5 %), podíl obyvatel připojených k veřejným vodovodům se pohybuje mezi 100 % v Praze a Karlovarském kraji a 85 %

² Informace jsou převzaty ze Zprávy o životním prostředí ČR v roce 2018 (CENIA a MŽP 2019), ze Statistické ročenky Životní prostředí ČR 2017 (CENIA 2018) a ze Zprávy o České republice 2019 (SWD(2019) 1002 final).

v Plzeňském kraji (republikový průměr činí 94,7 %). Významný rozdíl je také v oblasti zásob vody a rizika dopadů sucha, kdy je nejvíce ohrožena jižní Morava, Haná a Polabí.

Z hlediska kvality ovzduší je nejzatíženějším územím východní část Moravskoslezského kraje (aglomerace Ostrava – Karviná – Frýdek-Místek), silně jsou zasaženy také Zlínský, Olomoucký a Ústecký kraj a velká města (zejména Praha a Brno).

Celková produkce odpadů i poměr mezi produkcí ostatních a nebezpečných odpadů a také celková produkce odpadů na obyvatele v jednotlivých krajích souvisí především s aktuálním stavem průmyslu, se stavební a demoliční činností, sanací starých ekologických zátěží, zaváděním a používáním nejlepších dostupných technik i s demografickými charakteristikami kraje. Nejvyšší celková produkce odpadů je v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji, nejvyšší celková produkce odpadů na obyvatele pak v Praze, v Olomouckém a Jihomoravském kraji. Celková produkce komunálních odpadů i celková produkce komunálních odpadů na obyvatele je vzhledem k významné koncentraci obyvatelstva a služeb dlouhodobě vyšší v Praze a ve Středočeském kraji. V těchto krajích je rovněž vysoká produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele.

Nejvyšší fragmentace krajiny je zaznamenána v krajích Středočeském, Jihomoravském a Moravskoslezském, což je způsobeno rozšiřováním zastavěných ploch v důsledku pokračující urbanizace území, zejména městských aglomerací, a v důsledku rozvoje dopravní infrastruktury, zahrnující zejména výstavbu městských okruhů, rychlostních a dálničních komunikací. Naopak mezi kraje s nejvyšší rozlohou nefragmentovaných ploch se řadí Plzeňský a Jihočeský kraj, kde je vlivem členitějšího reliéfu a větší plochy velkoplošných chráněných území nižší hustota osídlení, a tím i nižší potřeba dopravní obslužnosti.

Lesnatost území se pohybuje mezi 45 % v Libereckém kraji a 28 % ve Středočeské kraji, resp. 11 % v Praze (republikový průměr 34 % v roce 2018). Stejně tak je i rozloha zvláště chráněných území rozložena nerovnoměrně. Její podíl na rozloze kraje se pohybuje od 6 % v Praze, 7 % v Jihomoravském kraji a 10 % na Vysočině až po 31 % ve Zlínském kraji a 37 % v Libereckém kraji.

1.C Selhání trhu, investiční potřeby

Ekonomické nástroje ochrany životního prostředí

Základní složky životního prostředí (klima, ovzduší, voda, půda, biologická rozmanitost) jsou veřejnými statky, na které na jedné straně působí negativní externality (zejména antropogenní znečištění a další aktivity), na druhé straně jejich dobrý stav vytváří externality pozitivní. Ochrana životního prostředí proto představuje silný veřejný zájem. Tržní nástroje se v ochraně životního prostředí až na výjimku evropského systému obchodování s emisními povolenkami prakticky neuplatňují. Ekonomické nástroje negativní stimulace – platby – jsou naopak poměrně rozšířené. Jedná se zejména o poplatky za znečišťování ovzduší, vypouštění odpadních vod, ukládání odpadů na skládky, za nakládání s komunálním odpadem a za užívání přírodních zdrojů (odběry podzemních vod, zábory zemědělské a lesní půdy, těžba nerostů). Jejich účinek je však spíše fiskální (příjmy Státního fondu životního prostředí České republiky, státního rozpočtu či územních rozpočtů) než motivační. Vedle poplatků jsou zavedeny daně (z pevných paliv, minerálních olejů, zemního plynu, elektřiny a „solární daň“) a sankční platby (pokuty). Celkový výnos ze všech ekonomických nástrojů činil v roce 2017 cca 16 miliard Kč, z toho poplatky cca 11 miliard Kč. Výše sazeb není dostatečně stimulační a umožňuje tak internalizaci pouze části vytvářených negativních externalit.

Ekonomické nástroje pozitivní stimulace zahrnují převážně formy finanční podpory z veřejných rozpočtů (státní rozpočet, krajské a městské rozpočty), specializovaných fondů, prostředků z evropských fondů (zejména OPŽP, částečně také ostatní programy, Společná zemědělská politika) a z výnosu prodeje emisních povolenek (program Nová zelená úsporám a Modernizační fond).

Financování ochrany životního prostředí

Celkové výdaje (investice i neinvestiční výdaje) na ochranu životního prostředí se v období 2010 až 2018 pohybují okolo 2 % HDP bez zřetelného trendu. V roce 2018 činily 98 miliard Kč, což odpovídá 1,8 % HDP, z toho veřejné výdaje činily 86 miliard Kč (1,6 % HDP). Podíl investic na ochranu životního prostředí na HDP činil v období 2010–2017 v průměru 0,66 % HDP, v roce 2017 činily investice 35,42 miliardy Kč. Nejvíce prostředků je vynakládáno v oblasti nakládání s odpady, následuje oblast ochrany ovzduší a klimatu a oblast nakládání s odpadními vodami.

Porovnání výše veřejných výdajů na ochranu životního prostředí s výnosem z ekonomických nástrojů ukazuje potřebu dodatečného financování jak z interních, tak i externích zdrojů.

Celková alokace OPŽP 2007–2013 činila 4,6 mld. eur (cca 116 mld. Kč). Celková alokace OPŽP 2014–2020 činila na konci roku 2020 2,8 mld. eur (cca 73 mld. Kč). V rámci programu Nová zelená úsporám je celková alokace pro období 2014–2021 přes 17 mld. Kč a ke konci roku 2019 bylo vyplaceno cca 7 miliard Kč. Prostředky z fondů EU tak v Česku hrají velmi významnou doplňkovou úlohu ve vícezdrojovém financování ochrany životního prostředí.

1.D Investiční potřeby a doplňkovost s ostatní podporou

I přes dlouhodobě poměrně vysoké výdaje k ochraně životního prostředí se dosud nepodařilo dosáhnout ve všech aspektech uspokojivého stavu, a navíc se rostoucí měrou projevují nové výzvy, související zejména se změnou klimatu. Investiční potřeby jsou proto jak v oblasti „vnitřního ekologického dluhu“ (nedokončená vodohospodářská infrastruktura spolu s jejím částečně nevyhovujícím technickým stavem, vytápění nezanedbatelné části domácností pevnými palivy spalovanými v zastaralých zdrojích, nevyhovující energetické parametry veřejných budov, staré ekologické zátěže, nevyhovující struktura krajiny), tak i oblasti nových výzev jako jsou ochrana před dopady sucha a zvyšování odolnosti vůči přírodním katastrofám nebo rozvoj oběhového hospodářství.

Investiční potřeby v oblasti životního prostředí nepodporuje pouze OPŽP, ale i Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, a Integrovaný regionální operační program. Významným zdrojem podpory je též Modernizační fond a program Nová zelená úsporám. Pro opatření s návazností do zemědělství poskytuje podporu i Operační program Rybářství a Strategický plán Společné zemědělské politiky. Na specifické problémy spojené s odklonem od uhlí reaguje v uhelných regionech Operační program Spravedlivá transformace. Dalším novým zdrojem prostředků v oblasti životního prostředí je Národní plán obnovy. Soubor nástrojů doplňuje komunitární program LIFE.

V některých specifických cílech proto OPŽP podporuje jen dílčí segmenty či jen část příjemců podpory a nezaměřuje se na celou šíři problémů.

1.E Poučení z minulých zkušeností

V průběhu programového období byla realizována řada analýz a evaluací ve vztahu k OPŽP. Některá doporučení ovlivnila nastavení programu pro následující programové období. Týkalo se to věcného zaměření (například v oblasti ochrany ovzduší, oběhového hospodářství anebo environmentální výchovy a vzdělávání) i procesního nastavení (např. forma a obsah návazných předpisů, komunikace). Více podrobností lze najít ve výročních zprávách o implementaci programu.

V OPŽP 2014–2020 byly poprvé využity integrované nástroje, a to integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). Ačkoli přidělená alokace nebyla ani jedním z nástrojů vyčerpána, šlo o významnou zkušenost, na kterou program navazuje.

Implementační model ITI se ukázal jako bezproblémový, proto bude pokračovat. Je plně respektována autonomie ITI a schopnost jejich populace společně se zúčastněnými stranami určovat environmentální priority městské aglomerace. Jediným přímým požadavkem řídicího orgánu je vysoká míra připravenosti projektu, kterou očekává od strategických projektů.

Naproti tomu zkušenost z OPŽP 2014–2020 ukázala, že je nutné změnit implementační model integrovaného nástroje CLLD. Zásadním požadavkem je odstranění duplicitních činností, které byly vykonávány jak na úrovni místních akčních skupin (MAS), tak zprostředkujících subjektů a které vyžadovaly vysokou odbornost na straně MAS.

Změny v zaměření programu oproti předchozímu období

V období 2021–2027 bude ve srovnání s obdobím 2014–2020 kladen větší důraz na následující oblasti:

- podporu projektů zaměřených na komplexní rekonstrukci veřejných budov řešící zároveň snížení energetické náročnosti, využití obnovitelných zdrojů energie, zvýšení kvality vnitřního prostředí, či adaptaci budovy na změnu klimatu;
- zvyšování povědomí o změně klimatu, problémech v ochraně přírody a krajiny a o ubývající biodiverzitě;
- adaptace krajiny na změnu klimatu, zejména zadržování vody v krajině;

- zaměření na důležité regiony z hlediska ohrožení kvality a kvantity povrchových a podzemních vod;
- prevence vzniku a nakládání s dalšími typy odpadů, a to zejména potravinovým odpadem, textilem, jednorázovými plasty a odpady ze zdravotnictví;
- podpora účinnějších technologií v oblasti nakládání s odpady;
- rozšíření monitoringu emisí a imisí znečišťujících látek do ovzduší včetně prostředků pro správu dat.

Při realizaci projektů napříč celým programem budou dále uplatňovány následující principy:

1. **efektivní míra podpory** – míra podpory bude stanovována pro jednotlivé typy intervencí různě, např. v závislosti na prioritě dané intervence, či ekonomickým parametrům projektu apod.;
2. **prvky zeleného zadávání veřejných zakázek** – příjemci podpory budou motivováni k odpovědnému chování a využívání principů zeleného zadávání;
3. **inovace** – kromě běžných řešení budou podporovány i inovativní přístupy k řešení ochrany životního prostředí;
4. **komplexní projekty** – realizované projekty by měly být postavené na komplexním přístupu, kdy sledují více cílů zároveň a neřeší izolovaně jednotlivosti.

Všechny intervence jsou navrženy tak, aby **nevedly k významnému poškození environmentálních cílů** ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 852/2020. Toho docílíme pomocí nastavených podmínek podpory – podmínky vyžadují např. minimální energetický standard, dosažení hodnot dle nejlepších dostupných technik (BAT) nebo návaznost na strategické dokumenty jako jsou plány povodí nebo plány odpadového hospodářství. Základní podmínky podpory jsou uvedeny u jednotlivých specifických cílů v části 2, kompletní podmínky pak v samostatném dokumentu Pravidla pro žadatele a příjemce podpory.

1.F Administrativní kapacity

Program administrativně zajišťuje Ministerstvo životního prostředí jako řídicí orgán ve spolupráci se SFŽP jako zprostředkujícím subjektem.

Díky zkušenostem ze všech předchozích programových období se v rámci těchto institucí podařilo vytvořit kvalitní implementační strukturu, která zajišťuje administraci programu.

Struktura zahrnuje zejména:

- manažery a koordinátory projektů,
- odborné gestory jednotlivých podporovaných oblastí,
- specialisty na evropské fondy.

Stávající implementační struktura se bude muset flexibilně přizpůsobit novým potřebám – program má odlišnou strukturu, podporována budou nová opatření apod. Zajištění kvalifikované administrativní kapacity včetně rozvoje a využívání plánů rozvoje lidských zdrojů probíhá v souladu s materiálem „Rámcem pro posilování administrativní kapacity implementační struktury evropských fondů v programovém období 2021–2027“. Posílení a stabilizace struktury je podporována z technické pomoci programu.

Očekává se snížení celkové administrativní náročnosti programu pro příjemce podpory i pro implementační strukturu, kterého by mělo být dosaženo především díky využití zjednodušených metod vykazování nákladů – jednotkových nákladů a jednorázových částek. Ty se uplatní zejména pro vybraná vhodná opatření v oblasti energetických úspor, obnovitelných zdrojů energie, adaptace na změnu klimatu a ochrany biodiverzity. Pro celý program se použije paušální sazba na financování nepřímých nákladů projektů.

1.G Hlavní úkoly

Program vychází z Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v České republice po roce 2020 s přihlédnutím k **doporučení ze Zprávy o České republice 2019, přílohy D** – Investičních pokynech k financování politiky soudržnosti v období 2021–2027 pro Českou republiku³. Hlavní národní strategický dokument, ze kterého program vychází, je Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050.

Program strategicky dále navazuje na **Zelenou dohodu pro Evropu** a reaguje na celou řadu jejích aspektů dle dále uvedené struktury.

³ Evropský semestr 2019: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem podle nařízení (EU) č. 1176/2011

Klima a čistá energie

V oblasti klimatu a čisté energie představuje OPŽP jen jeden z mnoha programů podpory, které přispívají k podpoře opatření zaměřených na snižování emisí skleníkových plynů a adaptaci na změnu klimatu. Podporu proto poskytuje jen na část potřebných opatření a jen omezenému spektru příjemců podpory. Program na klimatická opatření klade značný důraz a je na ně vyčleněno 48 % alokace napříč jednotlivými specifickými cíli.

Investiční pokyny mezi vysoce prioritní investice řadí zvyšování energetické účinnosti, rozvoj obnovitelných zdrojů energie a snižování emisí skleníkových plynů a znečištění ovzduší nahrazením kotlů využívajících fosilní paliva. Podporou těchto opatření program přispěje zejména k plnění následujících legislativních cílů:

- snížit konečnou spotřebu energie na úroveň cca 990 PJ do roku 2030, oproti současným 1 057 PJ⁴ dle nastavení cíle k 1. 1. 2021;
- splnit v roce 2030 závazek nových úspor energie ve výši 84 PJ, což představuje 462 PJ kumulovaných úspor v období 2021–2030⁵;
- snížit spotřebu energie v budovách z predikované úrovně 373 PJ v roce 2020 na 345 PJ v roce 2030 dle optimálního scénáře⁶;
- do roku 2030 zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie na nejméně 22 %⁷;
- snížit k roku 2030 emise skleníkových plynů ze zdrojů mimo systém ETS o 14 % oproti roku 2005⁸.

Předpokládáme, že podpořené projekty povedou k postupnému snížení konečné spotřeby energie o cca 1,2 PJ/rok a snížení roční spotřeby primární energie o cca 2,1 PJ/rok. Program dále docílí postupného kumulativního snížení emisí skleníkových plynů o necelých 97 tis. t CO₂

⁴ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti

⁵ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti

⁶ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov

⁷ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů energie

⁸ nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 ze dne 30. května 2018 o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

ekv./rok. Tato opatření současně přispějí k naplňování cílů Národního programu snižování emisí ČR.

V rámci rozvoje obnovitelných zdrojů energie je plánováno podpořit instalaci nové kapacity ve výši 309 MW, která povede k výrobě 998 GWh/rok. Tyto cíle jsou v souladu s Politikou ochrany klimatu, Vnitrostátním plánem v oblasti energetiky a klimatu i Dlouhodobou strategií renovací budov.

Kromě toho program aktivně řeší i problematiku vytápění nevyhovujícími zdroji tepla u nízkopříjmových domácností, když podporu jejich výměny za nové nízkoemisní nebo bezemisní zdroje směřuje právě na nejohroženější skupiny obyvatel. Zbývající počet kotlů na pevná paliva nejnižších emisních tříd (dle ČSN EN 303-5), které jsou v provozu, a je nutné provést jejich výměnu, odhadujeme na nižší stovky tisíc. Program podpoří výměnu 35 tisíc z nich.

Mezi vysoce prioritní opatření řadí investiční pokyny i přírodě blízká adaptační opatření v souvislosti se změnou klimatu, zadržování/zachycování srážkové vody a opatření k řešení kontaminace, odtoku vody a kvality vody a mezi prioritní opatření i zelenou infrastrukturu v městském prostředí. Tato opatření budou přispívat k plnění Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky, Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu, Koncepti ochrany před následky sucha pro území České republiky, národních plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik na úrovni povodí. Vybraná opatření v rámci specifického cíle 1.3 také přispívají k připravenosti, snížení či předcházení rizik identifikovaných v Analýze hrozeb pro Českou republiku. Ve specifickém cíli 1.3 jsou dále začleněna opatření vycházející ze Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025. Opatření realizovaná v sídlech pak pomáhají naplnit cíle koncepce Smart Cities.

Konkrétně by mělo dojít ve volné krajině a sídlech k realizaci potřebných opatření o celkové ploše 2 563 ha. Dále je v oblasti zvyšování povědomí o změně klimatu plánováno modernizovat cca 50 vzdělávacích center zaměřených na klimatickou výchovu. Přibližně 115 tisíc obyvatel také získá lepší přístup k pitné vodě.

Oběhové hospodářství

Významný příspěvek programu lze očekávat u podpory přechodu k oběhovému hospodářství. V souladu s investičními pokyny se program zaměřuje zejména na prevenci vzniku odpadu, jeho opětovné použití a recyklaci. Program přispěje k plnění následujících legislativních cílů:

- nejpozději v roce 2025 recyklovat 55 % komunálního odpadu, v roce 2030 60 % a v roce 2035 65 %⁹;
- nejpozději v roce 2035 ukládat na skládky nejvýše 10 % z produkovaného komunálního odpadu¹⁰;
- nejpozději v roce 2030 recyklovat 70 % hmotnosti obalových materiálů¹¹;
- nejpozději v roce 2029 recyklovat 90 % plastových výrobků na jedno použití¹²;
- nejpozději v roce 2030 zajistit, aby plastové nápojové lahve obsahovaly alespoň 30 % recyklovaných plastů¹³.

Díky programu dojde k navýšení kapacity pro recyklaci odpadů o 139 tis. t/rok. K plnění cílů v oblasti skládkování by měly mj. přispět opatření z oblasti prevence vzniku odpadů, v rámci nichž budou podporovány zejména kompostéry pro předcházení vzniku komunálních odpadů, RE-USE centra pro opětovné použití výrobků včetně aktivit pro opravy a prodlužování životnosti výrobků, budování infrastruktury potravinových bank a podpora prevence vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů, přičemž projekty realizované v rámci této oblasti by měly vytvořit další kapacitu pro přecházení vzniku komunálního odpadu ve výši 227 tis. t/rok.

Navržená opatření a cíle jsou v souladu s Plánem odpadového hospodářství České republiky a na něj navazujícími plány odpadového hospodářství krajů, Programem předcházení vzniku odpadů České republiky, Surovinovou politikou České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, Politikou druhotných surovin České republiky pro období 2019–2022 a dokumentem Cirkulární Česko 2040.

⁹ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/851/EU o odpadech

¹⁰ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/850/EU o skládkách odpadů

¹¹ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/852/EU o obalech a obalových odpadech

¹² směrnice Evropského parlamentu a Rady 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků

¹³ tamtéž

Biologická rozmanitost

Pro podporu opatření na posílení biologické rozmanitosti je OPŽP dlouhodobě klíčovým programem. V rámci navržených opatření program bude naplňovat tyto legislativní cíle:

- zajistit ochranu cenných složek přírody a krajiny¹⁴;
- přijmout opatření k eradikaci nově se vyskytujících invazních nepůvodních druhů a přijmout opatření k regulaci široce se vyskytujících invazních nepůvodních druhů, které jsou zařazeny na Seznamu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii¹⁵.

Navržená opatření vycházejí ze Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025 a Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025. Opatření zaměřená na podporu předmětů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 vycházejí z Prioritního akčního rámce pro soustavu Natura 2000 v České republice na období 2021–2027 podle kterého je potřeba provést obnovní management na 28 tis. hektarů. A to jak přímo v soustavě Natura 2000, tak i mimo ni. Celkově budou s podporou programu provedena opatření na ploše 2 919 hektarů.

Odstranění znečištění

Program se významným způsobem zaměřuje i na odstranění znečištění vody, ovzduší i půdy. To je v souladu s investičními pokyny, které mezi vysoce prioritní aktivity řadí zlepšení čištění městských odpadních vod a již zmíněné snížení znečištění ovzduší. Mezi prioritní aktivity pak řadí i dekontaminaci a rehabilitaci průmyslových lokalit a kontaminované půdy, včetně starých a nezákonných skládek. Mezi hlavní cíle legislativy v této oblasti patří:

- snížit imisní zatížení suspendovanými částicemi PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrenem¹⁶;

¹⁴ směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících druhů živočichů a planě rostoucích rostlin, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků a zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1134/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů

¹⁶ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu a 2004/107/ES o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší

- splnit k roku 2030 národní závazky snížení emisí oxidu siřičitého, oxidů dusíku, těkavých organických látek, amoniaku a suspendovaných částic velikostní frakce $PM_{2,5}$ ¹⁷;

Navržená opatření jsou v souladu s Národním programem snižování emisí, programy zlepšování kvality ovzduší v zónách a aglomeracích, plány povodí a plány rozvoje vodovodů a kanalizací.

Pro plnění cílů v oblasti ovzduší je plánováno podpořit 154 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bude provedeno opatření ke snížení emisí, přičemž množství odstraněných emisí primárních $PM_{2,5}$ a prekursorů sekundárních $PM_{2,5}$ by mělo postupnou realizací projektů dosáhnout hodnoty cca 437 t/rok. Program také přispěje k plnění závazků v oblasti snížení emisí oxidu siřičitého, oxidů dusíku, amoniaku a dalších znečišťujících látek.

V oblasti znečištění vody dojde k vybudování 1 179 kilometrů kanalizací a kapacity pro čištění odpadní vod ve výši 89 tis. ekvivalentních obyvatel. Stále však zůstává 1,85 mil. obyvatel, kteří nejsou napojeni na kanalizaci a čistírnu odpadních vod. Pro zajištění souladu s požadavky směrnice o čištění městských odpadních vod je nutné dále pokračovat s jejich připojováním – identifikujeme 28 aglomerací, které jsou z pohledu plnění legislativních požadavků nevyhovující. Odhadované dodatečné kapitálové náklady na realizaci prioritních opatření činí 1,8¹⁸ až 2,2¹⁹ mld. eur do roku 2030. Dojde také k odstranění kontaminace z plochy 27 hektarů. Tyto plochy se nacházejí v některých ze 450 lokalit, které vyžadují nápravné opatření.

¹⁷ směrnice Evropského parlamentu a Rady 2016/2284 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší

¹⁸ Náklady na dosud nerealizovaná opatření typu A dle plánů povodí.

¹⁹ OECD (2020), Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection: Challenges in EU Member States and Policy Options, OECD Studies on Water, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/6893cdac-en>.

1.H Makroregionální strategie

Česká republika je zapojena do makroregionální Strategie EU pro Podunají.

OPŽP přispívá k naplňování cílů této strategie podporou v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelné energetiky, a to v souladu s aktualizovaným Akčním plánem pro implementaci Strategie EU pro Podunají.

Konkrétně se jedná především o prioritní oblast 2 „Podpora udržitelnější energetiky“, prioritní oblast 4 „Obnovení a udržení kvality vody“, prioritní oblast 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“, prioritní oblast 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ této strategie.

Na uvedené prioritní oblasti Strategie EU pro Podunají navazují relevantní specifické cíle OPŽP. Lze konstatovat, že téměř všechny podporované aktivity OPŽP nějakým způsobem přispívají k naplňování Akčního plánu této strategie.

Prioritní oblast 2 „Podpora udržitelnější energetiky“ je provázána s SC 1.1 a SC 1.2 OPŽP. Prioritní oblast 4 „Obnovení a udržení kvality vody“ je provázána se SC 1.4 OPŽP. K naplnění cílů prioritní oblasti 5 „Řízení rizik pro životní prostředí“ bude přispívat především SC 1.3 OPŽP. Témata řešená v Prioritní oblasti 6 „Ochrana biologické rozmanitosti, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ jsou zahrnutá v SC 1.6 OPŽP. Některé podporované aktivity v rámci SC 1.5 OPŽP navíc mají vazbu na i Prioritní oblast 8 „Podpora konkurenceschopnosti podniků“.

Tabulka 1

Cíl politiky	Specifický cíl	Odůvodnění (shrnutí)
Cíl politiky 2 – zelenější, nízkouhlíková Evropa díky podpoře přechodu na čistou a spravedlivou energii, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a prevence řízení rizik	1.1 Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů	Problémy • vysoká energetická náročnost Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • vysoká energetická náročnost veřejné infrastruktury ○ Spotřeba energie v budovách v nerezidenčním sektoru, včetně veřejných budov, představuje 12 % celkové konečné spotřeby energie. ○ Zastaralé veřejné budovy jako jsou školy, úřady, kulturní zařízení a další veřejná infrastruktura apod. často nebyly budovány s ohledem na požadavek nízké spotřeby energie. Investice v oblasti energetické účinnosti se řadí mezi vysoce prioritní ve Zprávě o České republice 2019, příloha D. Cílem je podpořit dodržení závazků ČR v oblasti úspor konečné spotřeby energie a přispět tak k naplnění cílů EU k roku 2030.
	1.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti	Problémy • nedostatečné využití obnovitelných zdrojů energie Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • omezená tržní motivace k budování obnovitelných zdrojů energie ○ V roce 2019 byl podíl obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě 16,2 %. Cílem pro rok 2030 je dosáhnout podílu 22 %. Pro dosažení cíle je nutné přistoupit nejen k výstavbě velkých zdrojů, ale budovat i malé zdroje energie na veřejných

	stanovených v uvedené směrnici	budovách a infrastruktúře. Problémem takové výstavby je nejednoznačná návratnost z pohledu investorů. Investiční podpora zkracující dobu návratnosti je proto důležitá pro naplnění predikcí Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energeticky a klimatu. • vytápění domácností pevnými fosilními palivy ○ Dle údajů o spotřebě paliv a energie v domácnostech za rok 2015 činil podíl pevných fosilních paliv na konečné spotřebě 13 %. Je zde tedy prostor pro další navýšení podílu obnovitelných zdrojů energie (biomasy, tepelných čerpadel) případně zemního plynu. Lokální topeniště jsou zároveň významným znečišťovatelem ovzduší. V roce 2018 stálo vytápění domácností za 74 % emisí PM_{2,5} a 99 % emisí benzo(a)pyrenu. Investice v oblasti obnovitelných zdrojů energie se řadí mezi vysoce prioritní ve Zprávě o České republice 2019, příloze D. Cílem je podpořit dodržení závazků ČR v oblasti obnovitelných zdrojů energie a přispět tak k naplnění cílů EU k roku 2030.
	1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k	Problémy • negativní dopady změny klimatu ve formě povodní, sucha, poklesů hladin podzemních vod, zvyšujících se teplot a sesuvů půdy a skalních řícení na ekosystémy a urbanizované území • nedostatečné povědomí o změně klimatu Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • narušení a nedostatek funkčních krajinných prvků a nevhodné hospodaření v lesích

	ekosystémovým přístupům	○ Schopnost krajiny zadržovat vodu je snížena, protože síť vegetačních a vodních krajinných prvků je silně narušena a oslabena. Došlo ke značnému úbytku ekologicky funkčních krajinných prvků, které dokáží přirozeně zadržet vodu a vyrovnávat teplotní extrémy (vodní toky, mokřady, meze a remízky, aj.). Nedostatečné je zastoupení listnatých dřevin v lesích. V roce 2019 činil podíl listnatých dřevin jen 28 % z celkové plochy lesů. Přirozená druhová skladba přitom znamená podíl ve výši 65 %. • sesuvy půdy a skalní řícení ○ Změna klimatu vede ke zvýšení rizik přírodních katastrof, jako jsou sesuvy půdy a skalní řícení. V roce 2020 bylo evidováno celkem 21,8 tisíc objektů svahových nestabilit. Rozloha sesuvů činila 84,3 tis. ha. • špatné hospodaření se srážkovými vodami v zastavěném území ○ Hospodaření se srážkovými vodami je stále nevyhovující, zvláště pak v souvislosti se suchem. Obce při budování veřejných ploch používají nepropustné povrchy. Nedisponují také systémy pro regulaci odtoku a využívání srážkové vody. Budování střech s retenční schopností je u budov zatím také výjimkou. • nedostatečná protipovodňová prevence ○ Škodám způsobenými povodněmi lze účinně předcházet kvalitní prevencí proti povodním v podobě lepšího územního plánování, povodňových plánů apod. Ta v řadě obcí stále chybí.
--	----------------------------	---

		• nedostatečné zázemí environmentálních center ○ Kapacita a stav center je nedostatečný pro zvýšení povědomí o změně klimatu – Česko patřilo v roce 2019 ke státům EU, kde je vnímání hrozeb plynoucích ze změny klimatu nejnižší, na velmi nízké úrovni je i ochota změnu klimatu řešit. Investice v oblasti adaptace na změnu klimatu jsou zmiňovány jako vysoce prioritní ve Zprávě o České republice 2019, příloze D. Cílem investic je přispět k implementaci Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu a Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR.
	1.4 Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou	Problémy • neuspokojivá kvalita povrchové a podzemní vody • zranitelná rozvodná síť pitné vody Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • nedostatečné napojení domácností na čistírny odpadních vod a nedostatečná kvalita čištění ○ V roce 2018 bylo na kanalizaci napojeno 85,5 % obyvatel, což je v rámci Evropské unie pouze průměrná hodnota. Čištění probíhá v 2 677 čistírnách odpadních vod, z toho jen 56 % čistíren disponuje sekundárním i terciárním čištěním. • rozdrobená a nekompletní vodovodní síť ○ V některých obcích zcela chybí vodovod pro veřejnou potřebu (na vodovod není stále připojeno 5,3 % obyvatel). Zejména v malých obcích občané používají jako zdroj vody vlastní studny s nesledovanou kvalitou vody, která může být

		ohrožena v případě povodní či sucha. V důsledku dlouhodobého sucha dochází i k omezení vydatnosti současných zdrojů vody. Zlepšení vodohospodářské infrastruktury zejména ve vztahu k nakládání s odpadními vodami se řadí mezi vysoce prioritní investice ve Zprávě o České republice 2019, příloze D. Cílem investic je prostřednictvím vyššího počtu obyvatel napojených na čištění odpadních vod zlepšit stav povrchových i podzemních vody a zajistit soulad se směrnicí o čištění městských odpadních vod. Druhým cílem je zvýšit odolnost systému zásobování pitnou vodou vůči změně klimatu.
	1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje	Problémy • nedostatečně uplatňovaná hierarchie nakládání s odpady Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • nedostatečná prevence vzniku odpadů ○ Od roku 2012 do roku 2019 vzrostla produkce komunálních odpadů z 494 kilogramů na obyvatele na 551 kilogramů. Z toho je patrné, že je nutné koordinovaným způsobem vytvářet podmínky pro změny vzorců spotřeby, poskytovat možnosti využívat výrobky s delší životností, prosazovat opravitelnost a recyklovatelnost výrobků nebo omezit produkci nerecyklovatelných výrobků. • nedostatečné kapacity pro materiálové a energetické využití odpadů ○ I přes klesající trend, představuje skládkování v Česku dominantní způsob nakládání s komunálními odpady – v roce 2019 činil jeho podíl 46 %.

		Nedostatečně razantní odklon od skládkování v současné době ovlivňují zejména chybějící kapacity pro materiálové a energetické využití odpadů. Na nutnost realizovat investice v oblasti podpory prevence, znovuvyužití a recyklace odpadu upozorňuje i Zpráva o České republice 2019, příloha D. Investice v této oblasti jsou považovány za vysoce prioritní. Cílem v oblasti přechodu k oběhovému hospodářství je přispět k naplnění cílů vyplývajících z balíčku k oběhovému hospodářství.
	1.6 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění	Problémy • úbytek biodiverzity • znečištěné ovzduší • vysoký počet kontaminovaných lokalit Příčiny problémů, které bude specifický cíl řešit • nevyhovující stav přírodních stanovišť a biotopů druhů ○ Z hodnocení stavu přírodních stanovišť vyplývá, že 26 % stanovišť je ve stavu nepříznivém a až 54 % ve stavu nedostatečném. Sledován je také stav evropsky významných druhů živočichů a rostlin. Z něj vyplývá, že nepříznivý stav byl v období 2013–2019 u 27 % sledovaných druhů a nedostatečný u 37 % druhů. • nedostatečná péče o chráněná území ○ Chráněná území zaujímají 22 % rozlohy Česka. Problémem je zejména nedostatečný rozsah vhodného managementu založený na aktuálních datech a informacích.

		• emise z průmyslu a zemědělství ○ Průmysl včetně energetiky patří k významným producentům emisí SO₂ (74 % celkových emisí), NO_x (43 %) a VOC (38 %), tyto znečišťující látky jsou rovněž prekursor prachových částic. U SO₂ a NO_x jsou hlavním zdrojem průmyslových emisí veřejná energetika a výroba tepla, z menší části pak průmyslová energetika. U VOC jsou naopak hlavním zdrojem emisí výrobní procesy používající organická rozpouštědla. V lokálním měřítku jsou problematické fugitivní emise prachových částic z průmyslových činností (jedná se zejména o hutní provozy, slévárny, těžbu nerostných surovin apod.). ○ V případě amoniaku je dominantním zdrojem emisí sektor „Chov hospodářských zvířat“ (39 %), významný je však také sektor „Aplikace minerálních dusíkatých hnojiv“ (29 %) a sektor „Stájová hnojiva aplikovaná do půdy“ (cca 21 %). • nedostatečný monitoring kvality ovzduší ○ Pro snižování dopadu a kontrolu emisí z průmyslových zdrojů je nezbytné získávat a spravovat kvalitní emisní data, která jsou vstupem pro hodnocení dopadů jednotlivých průmyslových zdrojů na kvalitu ovzduší. Důležitou součástí vyhodnocování překračování imisních limitů je monitoring kvality ovzduší na vysoké úrovni. Ten je spolu s modelováním kvality ovzduší důležitým předpokladem pro správné zacílení realizovaných opatření. • nemožnost uplatnit princip znečišťovatel platí v případě starých ekologických zátěží ○ V Česku je evidováno přibližně 15 tisíc kontaminovaných nebo potencionálně kontaminovaných lokalit. U velké části z nich nelze důsledně uplatnit princip znečišťovatel platí. Lokality jsou často pozůstatkem po zaniklých státních
--	--	---

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

		podnicích nebo zemědělských družstvech, jsou v majetku obcí, které nemají na jejich dekontaminaci prostředky nebo jsou v majetku osob, u kterých se nelze domoci odstranění kontaminace. Současně se objevují nové ekologické zátěže vzniklé používáním látek a směsí, jejichž použití bylo v té době zcela legální a nyní jsou zakázané nebo se začínají zakazovat. Dekontaminace zasažených lokalit je zmiňována jako prioritní investice ve Zprávě o České republice 2019, příloze D. Cílem investic v tomto specifickém cíli je posílení biologické rozmanitosti a omezení vlivu negativních faktorů na lidské zdraví a ekosystémy.
--	--	--

2. Priority

2.A Priority jiné než technická pomoc

2.A.1 Životní prostředí

2.A.1.1 Specifický cíl 1.1 Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů

2.A.1.1.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle budou podporovány aktivity spojené se **snižováním energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury**. Jedná se především o:

- snížení energetické náročnosti veřejných budov a veřejné infrastruktury,
- snížení energetické náročnosti systémů technologické spotřeby energie,
- výstavbu nových veřejných budov, které budou splňovat parametry pro pasivní nebo plusové budovy.

V rámci cíle realizovat komplexní projekty budou jako doprovodné aktivity podporovány i opatření sledující:

- zlepšení kvality vnitřního prostředí budov,
- zvýšení adaptability budov/infrastruktury na změnu klimatu.

Očekávaným příspěvkem uvedených aktivit ke specifickému cíli je snížení energetické náročnosti veřejných budov/infrastruktury a tím i snížení konečné spotřeby energie. Dalším očekávaným příspěvkem je výstavba nových plusových nebo pasivních budov, které budou sloužit mj. jako příklady dobré praxe pro další výstavbu ve veřejném i soukromém sektoru.

Uvedené aktivity zároveň přispívají ke snížení emisí skleníkových plynů a adaptaci na změnu klimatu.

Základní podmínky podpory:

- snížení energetické náročnosti povede k úspoře minimálně 20 % konečné spotřeby energie; pro památkové chráněné a architektonicky cenné budovy platí snížený limit

10 %; opatření zároveň musí vést k úspoře minimálně 30 % primární energie z neobnovitelných zdrojů

- projekty realizované metodou EPC mohou získat motivační bonusovou podporu
- je možné realizovat komplexní projekty, které v sobě zahrnují rovněž instalaci obnovitelných zdrojů energie podle podmínek specifického cíle 1.2 a adaptačními opatření dle specifického cíle 1.3

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**.

Hlavní cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinou jsou **veřejné subjekty**.

Jedná se převážně o obce, kraje a jejich organizace jako jsou např. školy, zdravotnická, kulturní a sportovní zařízení dále pak o vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem, státní podniky, organizační složky státu apod.

Vedle veřejných subjektů je podpora cílena i na spolky, církve, fundace, ústavy apod.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí.

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Intervence cílí na **všechny regiony NUTS 2** v rámci ČR s **výjimkou regionu CZ01 – Praha**.

Ve specifickém cíli budou využívány integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).

Nositelem nástroje ITI jsou aglomerace, jejichž vymezení odpovídá funkčním městským územím. V rámci SC 1.1 jsou způsobilými žadateli všechny ITI v ČR.

Základním principem při implementaci je respekt k autonomii nositele ITI.

Každá z aglomerací, nositelů ITI, zpracovává svou integrovanou strategii nezávisle a zaměří se na specifické cíle identifikované podle svých potřeb.

Nositelem nástroje CLLD jsou místní akční skupiny. V rámci SC 1.1 jsou způsobilými žadateli všechny MAS v ČR. Implementační model akcentuje komplementární přístup, kdy role MAS spočívá v práci s lokálními komunitami a podílu na výběru projektů posuzováním jejich souladu s integrovanou strategií CLLD.

Územní vymezení nositelů integrovaných nástrojů i jejich roli definuje dokument Územní dimenze v programech v programovém období 2021-2027, implementace je definována v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021-2027.

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se poskytuje podpora formou grantů, využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Ze zkušeností ze současného období vyplývá, že většina projektů nemá ideální parametry pro návratnou formu podpory a bez grantové podpory je návratnost investice příliš dlouhá. Je proto nutné maximální objem prostředků programu vyčlenit právě na grantovou podporu. Míra podpory je nastavena motivačně tak, že reflektuje dosažené energetické úspory a zajišťuje, že podporovaná opatření mají odpovídající dobu návratnosti. Zároveň také platí, že cílové skupiny nemají problém s přístupem ke komerčnímu financování a nemají proto problémy se zajištěním vlastního spolufinancování z dostupných komerčních nástrojů. Není proto nutné na trh vstupovat s vlastním finančním nástrojem.

2.A.1.1.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.1	EFRR	Méně rozvinuté	RCO 19	Veřejné budovy se zlepšenou energetickou náročností	m²	38 121	762 415
			Přechodové				34 197	683 942
1	1.1	FS	-	N/A	Energeticky vztažná plocha nových veřejných budov	m²	0	74 512

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.1	EFRR	Méně rozvinuté	RCR 26	Roční spotřeba primárních energetických zdrojů (z toho: v obydlí, veřejných budovách, podnicích a jiných budovách)	MWh/rok	17 500 000	2020	17 226 500	žadatel/příjemce	
			Přechodové				17 500 000	2020	17 254 650	žadatel/příjemce	
1	1.1	FS	-	RCR 26	Roční spotřeba primárních energetických zdrojů (z toho: v obydlí, veřejných budovách, podnicích a jiných budovách)	MWh/rok	17 500 000	2020	17 423 006	žadatel/příjemce	
1	1.1	EFRR	Méně rozvinuté	N/A	Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů	GJ/rok	0	2021	558 164	žadatel/příjemce	
			Přechodové				0	2021	500 714	žadatel/příjemce	
1	1.1	FS	-	N/A	Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů	GJ/rok	0	2021	157 131	žadatel/příjemce	
1	1.1	EFRR	Méně rozvinuté	RCR 29	Odhadované emise skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	2 941 655	2019	2 913 484	žadatel/příjemce	
			Přechodové				2 941 655	2019	2 916 384	žadatel/příjemce	
1	1.1	FS	-	RCR 29	Odhadované emise skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	2 941 655	2019	2 933 725	žadatel/příjemce	

2.A.1.1.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence				
Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	Méně rozvinuté	044	7 871 547
1	EFRR	Méně rozvinuté	045	198 649 219
1	EFRR	Méně rozvinuté	056	8 157 785
1	EFRR	Přechodové	044	7 061 349
1	EFRR	Přechodové	045	178 202 760
1	EFRR	Přechodové	056	7 318 125
1	FS	-	043	60 435 067

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování				
Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	Méně rozvinuté	01	214 678 551
1	EFRR	Přechodové	01	192 582 234
1	FS	-	01	60 435 067

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření				
Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	Méně rozvinuté	13	10 733 927
1	EFRR	Přechodové	13	9 629 112
1	EFRR	Méně rozvinuté	27	8 587 142

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

1	EFRR	Přechodové	27	7 703 289
1	EFRR	Méně rozvinuté	48	195 357 482
1	EFRR	Přechodové	48	175 249 833
1	FS	-	48	60 435 067

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	EFRR	Méně rozvinuté	03	214 678 551
1	EFRR	Přechodové	03	192 582 234
1	FS	-	03	60 435 067

2.A.1.2 Specifický cíl 1.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici

2.A.1.2.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle budou podporovány aktivity spojené se **zvyšováním využití obnovitelných zdrojů energie**. Jedná se především o:

- výstavbu a rekonstrukci obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy,
- výstavbu a rekonstrukci obnovitelných zdrojů energie pro zajištění dodávek systémové energie ve veřejném sektoru,
- výměnu nevyhovujících spalovacích zdrojů v domácnostech na pevná paliva a optimalizace jejich provozu

Očekávaným příspěvkem je zvýšení kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, která přispěje k dosažení vnitrostátního cíle pro podíl obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie. Uvedené aktivity zároveň přispívají ke snížení emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek a zvýšení energetické účinnosti.

Základní podmínky podpory:

- u veřejných budov podporujeme pořízení fotovoltaických a solárně-termických systémů, tepelných čerpadel a kotlů na biomasu
- v případě kotlů na biomasu ve veřejných budovách musí dojít ke snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 80 %
- projekty je možné realizovat jako komplexní spolu s opatřeními na energetické úspory podle podmínek specifického cíle 1.1 a adaptačními opatřeními dle specifického cíle 1.3
- u domácností podporujeme tepelná čerpadla a kotle na biomasu a zemní plyn, akumulční nádoby a topidla na pelety
- podporované zdroje tepla musí splnit požadavky ekodesignu
- Podporovat budeme jen domácnosti, jejichž příjem dosahuje maximálně výše stanoveného příjmového decilu dle podkladu zpracovaného Agenturou pro sociální začleňování.

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory** a v samostatném dokumentu **Závazné pokyny pro specifický cíl 1.2.**

Hlavní cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinou jsou **veřejné subjekty**.

Jedná se převážně o obce, kraje a jejich organizace jako jsou např. školy, kulturní a sportovní zařízení, dále pak o vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % veřejným subjektem, státní podniky, organizační složky státu apod.

Vedle veřejných subjektů je podpora cílena i na spolky, církve, fundace, ústavy apod.

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Pro oblast výměny nevyhovujících spalovacích zdrojů jsou cílovou skupinou **domácnosti** s tím, že podpora bude poskytována prostřednictvím krajů nebo SFŽP v roli administrátora zastřešujícího projektu.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí. V rámci výměny nevyhovujících spalovacích zdrojů jsou cílovou skupinou domácnosti s příjmem maximálně ve výši stanoveného příjmového decilu dle podkladu zpracovaného Agenturou pro sociální začleňování. V této části tedy specifický cíl usiluje o odstraňování stávajících ekonomických nerovností (včetně genderových) a podporu znevýhodněných skupin domácností.

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Výměna nevyhovujících spalovacích zdrojů na pevná paliva v domácnostech cílí na **všechny regiony NUTS 2** v rámci ČR. Ostatní opatření v rámci tohoto specifického cíle jsou podporována ve **všech regionech** v rámci ČR **s výjimkou Prahy**.

Ve specifickém cíli budou využívány integrované územní investice (ITI).

Nositelem nástroje ITI jsou aglomerace, jejichž vymezení odpovídá funkčním městským územím. V rámci SC 1.2 jsou způsobilými žadateli všechny ITI v ČR.

Základním principem při implementaci je respekt k autonomii nositele ITI.

Každá z aglomerací, nositelů ITI, zpracovává svou integrovanou strategii nezávisle a zaměří se na specifické cíle identifikované podle svých potřeb.

Územní vymezení nositelů integrovaných nástrojů i jejich roli definuje dokument Územní dimenze v programech v programovém období 2021-2027, implementace je definována v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021-2027.

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se poskytuje podpora formou grantů, využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Ze zkušeností ze současného období vyplývá, že většina projektů nemá ideální parametry pro návratnou formu podpory a bez grantové podpory je návratnost investice příliš dlouhá. Pro cílovou skupinu je navíc dostupná grantová podpora klíčovým faktorem při rozhodování o realizaci investice. Je proto nutné maximální objem prostředků programu vyčlenit právě na grantovou podporu. Zároveň také platí, že cílové skupiny nemají problém s přístupem ke komerčnímu financování a nemají proto problémy se zajištěním vlastního spolufinancování z dostupných komerčních nástrojů. Není proto nutné na trh vstupovat s vlastním finančním nástrojem. Tento závěr podporuje i provedené předběžné hodnocení oblastí vhodných pro podporu prostřednictvím finančních nástrojů, které tuto oblast doporučuje zejména pro podnikatelský sektor.

2.A.1.2.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.2	FS	-	RCO 22	Zvýšení kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo)	MW	12	235
1	1.2	FS	-	N/A	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	ks	15 000	40 000

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.2	FS	-	N/A	Snížení konečné spotřeby energie u podpořených subjektů	GJ/rok	0	2021	650 000	žadatel/příjemce	
1	1.2	FS	-	RCR 26	Roční spotřeba primárních energetických zdrojů (z toho: v obydlí, veřejných budovách, podnicích a jiných budovách)	MWh/rok	47 798 000	2011	47 482 028	žadatel/příjemce	
1	1.2	FS	-	RCR 29	Odhadované emise skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	2 941 655	2019	2 908 385	žadatel/příjemce	
1	1.2	FS	-	RCR 31	Celkové množství vyrobené energie z obnovitelných zdrojů (z toho: elektřina, teplo)	MWh/rok	0	2020	714 718	žadatel/příjemce	

2.A.1.2.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	048	40 150 497
1	FS	-	049	135 005 012
1	FS	-	050	5 735 785
1	FS	-	052	34 675 557
1	FS	-	056	52 736 333

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	01	268 303 184

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	13	2 867 893
1	FS	-	48	265 435 291

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	03	268 303 184

2.A.1.3 Specifický cíl 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům

2.A.1.3.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle budou podporovány zejména aktivity směřující k předcházení a ke zvýšení odolnosti vůči **povodním, sesuvům půdy, skalnímu řícení a suchu**. Podporovány budou také aktivity směřující ke zvýšení **povědomí o změně klimatu**.

V oblasti **přizpůsobení se na suchu a povodňové prevence** budou podporována zejména opatření v krajině včetně sídel:

- tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel;
- tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur, včetně opatření proti vodní a větrné erozi;
- úprava lesních porostů směrem k přirozené struktuře a druhové skladbě za účelem posílení jejich stability;
- zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně;
- odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině;
- realizace protipovodňových opatření, zejména zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv a zakládání povodňových parků; obnovení, výstavba a rekonstrukce, modernizace, případně změna využití vodních děl nebo rušení vodních děl a příčných staveb za účelem zvýšení povodňové ochrany;
- realizace opatření ke zpomalení odtoku, pro vsak, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití; realizace zelených střech; opatření na využití šedé vody; opatření pro řízenou dotaci podzemních vod;
- zpracování studií a plánů (studie systému sídelní zeleně, územní studie krajiny, plán územního systému ekologické stability);

- podpora preventivních opatření proti povodním a suchu, zejména budování, rozšíření, zkvalitnění a obnova monitorovacích, předpovědních, hlásných, výstražných a varovných systémů; zpracování digitálních povodňových plánů; zpracování analýzy odtokových poměrů (podklady pro přípravu plánů pro zvládání povodňových rizik, pro stanovování záplavových území a pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní, studie odtokových poměrů včetně návrhu možných opatření);
- podpora povodňové operativy, zvyšování kapacit pro reakce obcí na povodně technickými prostředky, zvyšování povědomí obyvatel o povodňovém riziku, zvyšování resilience citlivých objektů před povodněmi;
- monitoring a rebilance dlouhodobě využitelných zdrojů podzemních vod pro obce v krystaliniku Českého masivu.

V oblasti **sesuvů půdy a skalních řícení** bude podporována zejména:

- obnova stability svahů, stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit vzniklých v důsledku přírodních jevů.

V oblasti **zvyšování povědomí o změně klimatu** budou podporovány zejména:

- investice do modernizace vzdělávacích environmentálních center zaměřených na změnu klimatu.

Očekávaným příspěvkem uvedených aktivit ke specifickému cíli je posílení adaptability krajiny, ekosystémů a urbánního prostředí na změnu klimatu, obnovení krajinných prvků a zpomalení degradace krajiny. Dopadem realizace navržených opatření je také zvýšení bezpečnosti obyvatel a ochrany majetku v podmínkách klimatických extrémů. Neméně významným příspěvkem je zvýšení povědomí o změně klimatu.

Základní podmínky podpory:

- tam, kde je to možné, jsou preferována přírodě blízká řešení
- realizací vodních a vegetačních prvků a sídlení zeleně či úpravou lesních porostů nesmí dojít k významnému poklesu biodiverzity nebo k negativnímu zásahu do biotopu chráněných druhů rostlin a živočichů

- opatření zaměřená na zpracování studií a plánů musejí být zpracována dle schválených metodik
- opatření zaměřená na povodňovou prevenci musejí být v souladu s plány dílčích povodí a plány pro zvládání povodňových rizik
- řešené sesuvy půdy a skalní řícení (rizikové geofaktory) musejí být v registru svahových nestabilit a zařazené do kategorie III (nejvyšší riziko), realizací projektu musí být eliminováno riziko ohrožení osob a majetku
- podpořená environmentální centra musejí zpracovávat vzdělávací plán činnosti, ze kterého bude zřejmé, že činnost centra se zaměřuje na vzdělávání v oblasti klimatu
- projekty související s budovami je možné realizovat jako komplexní spolu s energetickými úsporami dle podmínek specifického cíle 1.1 a instalací obnovitelných zdrojů energie dle specifického cíle 1.2

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**.

Hlavní cílové skupiny

Hlavními cílovými skupinami jsou:

- **vlastníci a správci pozemků** bez ohledu na jejich právní formu,
- **obce a jiné veřejné subjekty,**
- **organizace zajišťující vzdělávání a osvětu** v oblasti klimatu.

Ve vybraných oblastech může být podpora poskytována prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále AOPK) v roli administrátora zastřešujícího projektu.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí.

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Opatření budou realizována **ve všech regionech NUTS 2** v rámci ČR.

Ve specifickém cíli budou využívány integrované územní investice (ITI).

Nositelem nástroje ITI jsou aglomerace, jejichž vymezení odpovídá funkčním městským územím. V rámci SC 1.3 jsou způsobilými žadateli všechny ITI v ČR.

Základním principem při implementaci je respekt k autonomii nositele ITI.

Každá z aglomerací, nositelů ITI, zpracovává svou integrovanou strategii nezávisle a zaměřuje se na specifické cíle identifikované podle svých potřeb.

Územní vymezení nositelů integrovaných nástrojů i jejich roli definuje dokument Územní dimenze v programech v programovém období 2021-2027, implementace je definována v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021-2027.

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se **nepředpokládá využití finančních nástrojů**. Podporovaná opatření negenerují žádné přímé příjmy nebo úspory, které by umožnily návratnou formu podpory. Vyznačují se také vysokým společenským užitkem. Zachování nenávratné formy podpory je proto nezbytné.

2.A.1.3.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.3	FS	-	RCO 24	Investice v nových nebo modernizovaných systémech monitorování, připravenosti, varování a reakce v případě přírodních katastrof	euro	183 753	18 375 340
1	1.3	FS	-	RCO 25	Nová výstavba či obnova povodňové ochrany pobřežního pásu, břehů řek a jezer	km	0	14
1	1.3	FS	-	RCO 26	Zelená infrastruktura vybudovaná či zlepšená v souvislosti s přizpůsobováním se změnám klimatu	hektar	38	2 563
1	1.3	FS	-	RCO 27	Vnitrostátní a dílčí vnitrostátní strategie zaměřené na přizpůsobování se změnám klimatu	počet	10	198
1	1.3	FS	-	RCO 106	Nově vybudovaná či posílená ochrana proti sesuvům	hektar	0,6	12
1	1.3	FS	-	N/A	Modernizovaná vzdělávací centra zaměřená na klimatickou výchovu	počet	0	50

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.3	FS	-	RCR 35	Počet obyvatel, kteří mají prospěch z opatření proti povodním	osoba	0	2020	348 447	žadatel/příjemce	
1	1.3	FS	-	RCR 37	Počet obyvatel, kteří mají prospěch z opatření na ochranu před přírodními katastrofami souvisejícími s klimatem (jinými než povodně a lesní požáry)	osoba	0	2020	500 756	žadatel/příjemce	
1	1.3	FS	-	N/A	Roční počet hodin programů o změně klimatu absolvovaných uživateli modernizovaných center	účastníkohodina/rok	0	2020	83 850	žadatel/příjemce	

2.A.1.3.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	058	103 163 045
1	FS	-	060	282 933 320

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	01	391 865 596

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	13	53 121 270
1	FS	-	48	338 744 326

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	03	391 865 596

2.A.1.4 Specifický cíl 1.4 Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou

2.A.1.4.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle budou podporovány zejména aktivity směřující ke **zvýšení jakosti povrchové i podzemní vody** a ke **zlepšení zásobování obyvatel pitnou vodou**.

V oblasti **jakosti vody** bude podporováno zejména:

- dobudování a výstavba čistíren odpadních vod,
- intenzifikace čistíren odpadních vod za účelem zvýšeného odstraňování specifického znečištění,
- dobudování a modernizace kanalizací,
- opatření omezující vypouštění odpadních vod z odlehčení na kanalizaci (akumulační nádrže, retenční nádrže, chemické předčištění apod.).

V oblasti **zásobování pitnou vodou** bude podporována zejména:

- výstavba a modernizace vodovodních přivaděčů a vodovodních řadů,
- výstavba a intenzifikace úpraven pitné vody,
- doplnění technologií pro odstraňování specifických polutantů,
- výstavba, intenzifikace nebo revitalizace stávajících vodních zdrojů.

Očekávaným přispěvkem uvedených aktivit ke specifickému cíli je zvýšení podílu obyvatel připojených na čištění odpadních vod, což přispěje ke zlepšení jakosti povrchové i podzemní vody. Očekává se také zlepšení dodávek pitné vody prostřednictvím zvýšení robustnosti vodárenských systémů a lepší úpravy surové vody. Tím dojde k posílení adaptace sídel na projevy změny klimatu, a to zejména sucha.

Základní podmínky podpory:

- přednostně podporujeme projekty v aglomeracích s nevyhovujícím stavem čištění městských odpadních vod dle směrnice 91/271/EHS

- v menších obcích, kde je centrální systém čištění odpadních vod ekonomicky neefektivní, podporujeme decentralizované systémy čištění odpadních vod, popř. i soustavy domovních čistíren odpadních vod
- podporované projekty musí být v souladu s plánováním v oblasti vod
- podporované projekty musí být v souladu s plány rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů
- projekty je možné realizovat jako komplexní spolu s instalací obnovitelných zdrojů energie dle podmínek specifického cíle 1.2

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**.

Hlavní cílové skupiny

Hlavními cílovými skupinami jsou **obce** jako vlastníci vodohospodářské infrastruktury. Může se jednat o samotné obce, jejich svazky nebo obchodní korporace vlastněné veřejnými subjekty z alespoň 50 % a dále o zájmové sdružení právnických osob.

Pro oblast výstavby systému domovních čistíren odpadních vod a podpora výstavby nebo intenzifikace vodních zdrojů a souvisejících objektů může být podpora poskytována prostřednictvím SFŽP v roli administrátora zastřešujícího projektu.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí.

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Opatření budou realizována **ve všech regionech NUTS 2** v rámci ČR. Nebudou využívány žádné územní nástroje.

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se poskytuje podpora formou grantů, využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Navržené intervence jsou charakteristické velmi vysokými investičními náklady a v řadě případů není možné bez významné grantové podpory zajistit dlouhodobou udržitelnost investic. Prostor pro finanční nástroj zde proto není, snížení nenávratné podpory ve prospěch návratné podpory by neumožnilo realizaci všech potřebných prioritních investic. Zároveň také platí, že cílové skupiny nemají problém s přístupem ke komerčnímu financování a nemají proto problémy se zajištěním vlastního spolufinancování z dostupných komerčních nástrojů. Žadatelům, kteří mají objektivně nejvýraznější problémy s financováním, poskytuje Státní fond životního prostředí půjčky z vlastních zdrojů.

2.A.1.4.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.4	FS	-	RCO 30	Délka nového nebo rekonstruovaného potrubí pro rozvody veřejného vodovodu	kilometr	37	739
1	1.4	FS	-	RCO 31	Délka nově vybudované nebo rekonstruované kanalizace pro veřejnou síť	kilometr	35	1 179
1	1.4	FS	-	RCO 32	Nová nebo modernizovaná kapacita pro čištění odpadních vod	EO	0	88 960

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.4	FS	-	RCR 41	Obyvatelstvo napojené na zlepšené veřejné zásobování vodou	osoba	0	2020	114 692	žadatel/příjemce	
1	1.4	FS	-	RCR 42	Obyvatelstvo napojené alespoň na sekundární veřejné čištění odpadních vodou	osoba	0	2020	86 915	žadatel/příjemce	

2.A.1.4.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	062	142 041 655
1	FS	-	065	399 179 394

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	01	541 221 049

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	48	541 221 049

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	03	541 221 049

2.A.1.5 Specifický cíl 1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje

2.A.1.5.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle budou podporovány zejména aktivity vedoucí k **přechodu na principy oběhového hospodářství a zlepšení uplatňování hierarchie nakládání s odpady**, a to prostřednictvím investic zejména do prevence vzniku, znovuvyužití a recyklace odpadu.

V oblasti **prevence vzniku odpadů** budou podporovány zejména:

- kompostéry pro předcházení vzniku komunálních odpadů,
- RE-USE centra pro opětovné použití výrobků včetně aktivit pro opravy a prodlužování životnosti výrobků, podpora prevence vzniku odpadu,
- budování infrastruktury potravinových bank,
- podpora prevence vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů.

V oblasti **materiálového a energetického využití odpadů** bude podporována zejména:

- výstavba a modernizace sběrných dvorů, doplnění a zefektivnění systému odděleného sběru/svozu zejména komunálních odpadů včetně podpory door-to-door systémů a zavádění systémů PAYT ("Pay-as-You-Throw"),
- podpora třídících a dotřídovacích systémů (včetně úpravy) pro separaci odpadů kategorie ostatní,
- budování zařízení pro úpravu a zpracování čistírenských odpadních kalů z čistíren odpadních vod, včetně úpravy vyčištěných odpadních vod pro jejich opětovné využívání
- výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů,
- výstavba a modernizace zařízení pro energetické využití odpadů, včetně bioplynových stanic pro zpracování odpadů,
- budování a modernizace zařízení pro chemickou recyklaci odpadů,

- budování a modernizace zařízení pro sběr a nakládání s nebezpečnými odpady.

Očekávaným příspěvkem uvedených aktivit ke specifickému cíli je z hlediska dalšího směřování odpadového hospodářství naplňování strategických cílů Plánu odpadového hospodářství České republiky, a to 1) předcházet vzniku odpadů a snižovat měrnou produkci odpadů, 2) minimalizovat nepříznivé účinky vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí, 3) zajistit udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“ a 4) maximálně využívat odpady jako náhradu primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Cílem je dosáhnout intenzivního přechodu odpadového hospodářství na principy oběhového hospodářství, tak aby byla splněna nově stanovená pravidla pro nakládání s odpady – závazné cíle pro recyklaci komunálních odpadů, závazné cíle pro omezení skládkování odpadů, nové povinnosti pro třídění komunálních odpadů, závazné cíle pro recyklaci obalových odpadů, závazné cíle v oblasti třídění jednorázových plastových výrobků vyplývající z evropské legislativy, a byla dodržována evropská hierarchie nakládání s odpady.

Základní podmínky podpory:

- projekt plně respektuje hierarchii nakládání s odpady
- projekt musí být v souladu se závaznou částí Plánu odpadového hospodářství České republiky i krajských plánů
- u projektů materiálového využití odpadů musí být využito minimálně 50 % odpadů vstupujících do zařízení
- v rámci energetického využití odpadů nepodporujeme zařízení spadající do systému obchodování s emisními povolenkami (ETS) a zařízení na energetické využití směsného komunálního odpadu (ZEVO)

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**.

Hlavní cílové skupiny

Hlavními cílovými skupinami jsou:

- **obce** jako původci komunálního odpadu, přičemž se může jednat o samotné obce, jejich svazky nebo obchodní korporace vlastněné veřejnými subjekty;
- subjekty **podnikající v oblasti nakládání s odpady nebo nakládání s potravinami** bez ohledu na jejich právní formu;
- subjekty podnikající v oblasti výroby a průmyslu bez ohledu na právní formu.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí.

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Opatření budou realizována **ve všech regionech NUTS 2** v rámci ČR.

Ve specifickém cíli budou využívány integrované územní investice (ITI).

Nositelům nástroje ITI jsou aglomerace, jejichž vymezení odpovídá funkčním městským územím. V rámci SC 1.5 jsou způsobilými žadateli všechny ITI v ČR.

Základním principem při implementaci je respekt k autonomii nositele ITI.

Každá z aglomerací, nositelů ITI, zpracovává svou integrovanou strategii nezávisle a zaměřuje se na specifické cíle identifikované podle svých potřeb.

Územní vymezení nositelů integrovaných nástrojů i jejich roli definuje dokument Územní dimenze v programech v programovém období 2021-2027, implementace je definována v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021-2027.

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se poskytuje podpora formou grantů, využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Dle provedeného posouzení není v oblasti prevence vzniku odpadů vhodné využití finančních nástrojů, a to z důvodu nulové či nízké rentability uvažovaných opatření a projektů. Zároveň jde o projekty, které mají zahájit změnu postojů ve společnosti, jejich náplň je spíše edukační než komerční. V oblasti využití odpadů vykazují potenciál jen určité dílčí segmenty projektů zaměřené na ekonomicky nejatraktivnější odpady (zejména plasty) a vytváření samostatného finančního nástroje bez grantové části by bylo příliš robustním řešením. Z interního průzkumu navíc vyplývá, že typičtí žadatelé nemají problém se zajištěním vlastního financování, jako spíše s celkovou návratností investic, kterou finanční nástroj příliš nevyřeší.

2.A.1.5.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.5	FS	-	RCO 34	Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů	t/rok	6 952	139 041
1	1.5	FS	-	RCO 107	Investice do zařízení na separovaný sběr odpadů	euro	7 454 540	149 090 809

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.5	FS	-	RCR 47	Recyklovaný odpad	t/rok	0	2020	139 041	ŘO	
1	1.5	FS	-	RCR 48	Odpad využitý jako primární surovina	t/rok	0	2020	367 917	ŘO	
1	1.5	FS	-	RCR 103	Oddělený sběr odpadů	t/rok	0	2020	321 838	ŘO	

2.A.1.5.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	049	18 813 783
1	FS	-	067	139 683 917
1	FS	-	068	7 525 513
1	FS	-	069	26 339 296
1	FS	-	070	41 390 322
1	FS	-	072	37 627 566

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	01	271 380 397

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	13	13 569 019
1	FS	-	48	257 811 378

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	03	271 380 397

2.A.1.6 Specifický cíl 1.6 Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění

2.A.1.6.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci specifického cíle bude podporována celá řada aktivit zaměřených na **péči o chráněná území, přírodní stanoviště a vzácné druhy, zvýšení kvality ovzduší a snížení počtu kontaminovaných lokalit.**

V oblasti **péče o chráněná území, přírodní stanoviště a vzácné druhy** bude podporována zejména:

- péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů;
- péče o chráněná území (přírodní dědictví);
- zprůchodnění migračních překážek pro živočichy;
- omezení šíření invazních nepůvodních a expanzivních druhů;
- modernizace a rozvoj záchranných stanic a záchranných center CITES pro ohrožené živočichy;
- monitoring ekosystémů, stanovišť a druhů, sběr podkladů, zpracování koncepčních dokumentů pro péči o chráněná území, zajištění územní ochrany chráněných území (přírodního dědictví);
- návštěvnická infrastruktura sloužící k usměrnění návštěvníků v chráněných územích a zvýšení povědomí o problematice ochrany přírody

V oblasti **kvality ovzduší** bude podporována zejména:

- náhrada nebo rekonstrukce stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší včetně realizace dodatečných technologií a změny technologických postupů;

- pořízení a modernizace systémů pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů a pořízení a modernizace systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší;
- pořízení a náhrada monitorovacích systémů pro kontinuální měření emisí znečišťujících látek včetně pořízení on-line systémů k jejich prezentaci.

V oblasti **kontaminovaných lokalit** bude podporován zejména:

- průzkum rozsahu znečištění horninového prostředí a rizik s ním spojených, včetně návrhu efektivního řešení;
- odstranění rizik kontaminace ohrožující lidské zdraví, vodní zdroje nebo ekosystémy.

Očekávaným příspěvkem uvedených aktivit ke specifickému cíli je zlepšení ochrany přírodních stanovišť a druhů a péče o ně a dále zlepšení osvěty veřejnosti. Tato opatření přispějí k posílení biologické rozmanitosti, zastavení úbytku přírodních stanovišť a druhů a zlepšení stavu předmětů ochrany chráněných území včetně soustavy NATURA 2000. V oblasti kvality ovzduší je cílem přispět k dosažení nově stanovených národních emisních stropů k roku 2030, které jsou prostředkem ke snížení pozadových koncentrací znečišťujících látek v Evropské unii a rovněž přispět k plnění stanovených imisních limitů. V oblasti monitoringu kvality ovzduší je cílem co nejpřesnější informování veřejnosti a správné zacílení realizovaných opatření ke snižování emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší. Toho bude dosaženo vyhodnocováním překračování imisních limitů za využití monitoringu kvality ovzduší na vysoké úrovni spolu s modelováním kvality ovzduší. V oblasti kontaminovaných lokalit je cílem omezit zdravotní a environmentální rizika spojená s přítomností kontaminace na lokalitách.

Základní podmínky podpory:

Pro oblast kvality ovzduší platí:

- projekt nesmí být v rozporu s výstupy programu zlepšování kvality ovzduší pro příslušnou zónu nebo aglomeraci a Národního programu snižování emisí zpracovaných v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. pro všechna relevantní zařízení platí, že musejí dosáhnout nižší poloviny intervalu hodnot dle Závěrů o nejlepších dostupných technikách (ZBAT).

- u zařízení spadajících pod EU ETS budou s ohledem na nutnost zamezit překryvům s jinými nástroji podporovány pouze projekty, kdy bude docházet ke snížení emisí znečišťujících látek, ale nikoli ke snížení emisí skleníkových plynů.

Pro oblast kontaminovaných lokalit platí:

- u kontaminovaných lokalit musí být dodržena zásada znečišťovatel platí, tj. podporujeme pouze projekty, u nichž příjemce podpory zátěž nezpůsobil a neexistuje její původce

Pro oblast péče o chráněná území, přírodní stanoviště a vzácné druhy platí:

- projekty péče o přírodní stanoviště a druhy musí být navrženy pro konkrétní cílové biotopy a druhy a nesmí způsobit trvalý pokles biodiverzity v lokalitě či negativně ovlivnit předměty ochrany chráněných území
- projekty realizované v chráněných územích nesmí být v rozporu s posláním či cílem ochrany či schválenými plánovacími dokumenty
- projekty návštěvnické infrastruktury musí vést k usměrnění návštěvnosti a/nebo k interpretaci chráněných území a nesmí být zaměřeny pouze na kulturní a turistickou infrastrukturu
- projekty monitoringu musí být zpracovány pro chráněná území nebo musí vyplývat z přijatých strategických a koncepčních dokumentů v oblasti ochrany přírody

Úplný seznam podmínek podpory je v samostatném dokumentu **Pravidla pro žadatele a příjemce podpory**.

Hlavní cílové skupiny

Hlavními cílovými skupinami pro oblast péče o chráněná území a přírodní stanoviště jsou:

- **orgány ochrany přírody a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny,**
- **vlastníci a správci pozemků** bez ohledu na jejich právní formu.

Ve vybraných oblastech může být podpora poskytována prostřednictvím AOPK v roli administrátora zastřešujícího projektu.

Hlavními cílovými skupinami pro oblast kvality ovzduší jsou:

- **provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování;**
- **provozovatelé monitorovacích systémů** – jedná se zejména o ČHMÚ, zdravotní ústavy, obce, kraje i průmyslové podniky.

Hlavními cílovými skupinami pro oblast kontaminovaných lokalit jsou:

- **majitelé nebo uživatelé kontaminovaných lokalit** bez ohledu na jejich právní formu.

Aktivity zajišťující rovnost, inkluzi a nediskriminaci

V rámci specifického cíle nejsou podporovány žádné aktivity přímo cílící na zajištění rovnosti, inkluze a nediskriminace. Nastavení podmínek podpory i proces výběru projektů bude nicméně respektovat obecné principy včetně rovnosti mužů a žen tak, aby poskytovanou podporou nedocházelo k vytváření nerovného a diskriminačního prostředí.

Konkrétní cílová území, včetně plánovaného použití územních nástrojů

Opatření budou realizována **ve všech regionech NUTS 2** v rámci ČR.

V oblasti kvality ovzduší budou preferována území prioritní z hlediska PM₁₀ a PM_{2,5} definovaná v programech zlepšování kvality ovzduší.

Meziregionální a nadnárodní činnosti

Ve specifickém cíli se nepředpokládají příjemci z více členských států nebo ze zemí mimo EU.

Plánované využití finančních nástrojů

Ve specifickém cíli se **neuvažuje o využití finančních nástrojů**. Podporovaná opatření z velké části negenerují žádné přímé příjmy nebo úspory, které by umožnily návratnou formu podpory. Vyznačují se také vysokým společenským užitekem. Zachování nenávratné formy podpory je proto nezbytné. Opatření v oblasti biodiverzity jsou ze strany příjemců podpory obtížně financovatelná i při vysoké míře podpory, chybí ekonomická motivace opatření realizovat. Pro oblast kvality ovzduší platí, že realizovaná opatření mají velmi vysoký společenský užitek a v prioritních oblastech je nutné podpořit opatření, která jdou nad rámec současných legislativních požadavků. Jen podpora formou grantů zachovává dostatečnou motivaci investovat do těchto snižování emisí a vyrovnává tak rozdíl mezi společenským a individuálním

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

užitkem. U sanací kontaminovaných lokalit se zaměřuje na lokality, které představují významné riziko pro životní prostředí a ze stejných důvodů jako u ovzduší je zde potřeba grantová podpora.

2.A.1.6.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů								
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
1	1.6	FS	-	RCO 36	Zelená infrastruktura podporovaná s jiným cílem než adaptace na změnu klimatu	hektar	7	698
1	1.6	FS	-	RCO 37	Rozloha lokalit náležejících do sítě Natura 2000, na něž se vztahují ochranná a rekultivační opatření	hektar	22	2 221
1	1.6	FS	-	RCO 38	Plocha podporované rekultivované půdy	hektar	1,33	26,57
1	1.6	FS	-	N/A	Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	stacionární zdroje	7	154
1	1.6	FS	-	N/A	Počet zpracovaných analýz rizik	ks	8	83
1	1.6	FS	-	N/A	Počet sanovaných starých a novodobých ekologických zátěží a rekultivovaných starých skládek	ks	3	60

Tabulka 3: Ukazatele výsledků											
Priorita	Specifický cíl	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Základní nebo referenční hodnota	Referenční rok	Cíl (2029)	Zdroj údajů	Poznámky
1	1.6	FS	-	RCR 52	Obnovená půda využívaná pro zelené plochy, sociální bydlení, k ekonomickému nebo jinému využití	hektar	0	2020	26,57	žadatel/příjemce	
1	1.6	FS	-	N/A	Množství odstraněných emisí primárních PM _{2,5} a prekursorů sekundárních PM _{2,5}	t/rok	0	2020	437	žadatel/příjemce	

2.A.1.6.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	073	150 510 263
1	FS	-	077	121 640 009
1	FS	-	078	98 846 155
1	FS	-	079	42 420 808

Tabulka 5: Dimenze 2 – forma financování

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	01	407 648 004

Tabulka 6: Dimenze 3 – mechanismus územního plnění a územní zaměření

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	48	407 648 004

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost

Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
1	FS	-	03	407 648 004

2.B Priorita technická pomoc

2.B.1 Technická pomoc

2.B.1.1 Intervence fondů

Související druhy činností

V rámci technické pomoci budou podporovány aktivity směřující k zajištění **efektivní administrace programu**. Jedná se především o:

- zajištění a rozvoj lidských zdrojů,
- pořízení odborných studií, analýz, poradenství apod.,
- organizace monitorovacích výborů, pracovních skupin, výročních konferencí a dalších koordinačních jednání,
- materiální a provozní zajištění administrace,
- softwarové vybavení včetně provozu monitorovacích systémů.

Z programu budou podporovány také aktivity směřující k zajištění **informovanosti žadatelů i široké veřejnosti**. Jde zejména o následující aktivity:

- organizace informačních akcí, workshopů, seminářů a podobných akcí,
- operativní informační a poradenská podpora pro žadatele,
- tvorba a nákup informačních materiálů,
- nákup reklamního prostoru.

Uvedené aktivity budou věcně zaměřené nejen na programové období 2021–2027, ale i na ukončování období 2014–2020 a přípravu období 2028–2035.

Očekávaným příspěvkem uvedených aktivit je zajistit programu stabilní a dostatečně odbornou personální kapacitu a vytvořit příznivé pracovní podmínky. V oblasti komunikace je cílem zajistit dostatečné povědomí o programu, jeho cílech a výsledcích.

Hlavní cílové skupiny

Cílovou skupinou podpory jsou MŽP (řídící orgán) a SFŽP (zprostředkující subjekt).

2.B.1.2 Ukazatele

Tabulka 2: Ukazatele výstupů							
Priorita	Fond	Kategorie regionu	ID	Ukazatel	Jednotka měření	Milník (2024)	Cíl (2029)
2	FS	-	N/A	Roční počet pracovních míst (hlavní pracovní poměr) financovaných z programu	FTE/rok	286	286

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNIÍ

2.B.1.3 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 4: Dimenze 1 – oblast intervence				
Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
2	FS	-	179	841 625
2	FS	-	180	40 818 805
2	FS	-	181	420 812

Tabulka 8: Dimenze 7 – genderová rovnost				
Číslo priority	Fond	Kategorie regionu	Kód	Částka (v EUR)
2	FS	-	03	42 081 242

3. Finanční plán

3.1 Finanční prostředky podle roku

Tabulka 10: Rozdělení alokace po letech (v eurech)											
fond	kategorie regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		celkem
							alokace bez částky pro účely flexibility	částka pro účely flexibility	alokace bez částky pro účely flexibility	částka pro účely flexibility	
EFRR	přechodové	25 902 368	26 421 153	26 950 304	27 490 246	28 040 839	14 301 195	14 301 196	14 587 466	14 587 467	192 582 234
	méně rozvinuté	28 874 606	29 453 043	30 042 951	30 645 599	31 258 932	15 942 021	15 942 021	16 259 689	16 259 689	214 678 551
celkem EFRR		54 776 974	55 874 196	56 993 255	58 135 845	59 299 771	30 243 216	30 243 217	30 847 155	30 847 156	407 260 785
FS	N/A	266 727 101	272 062 055	277 503 711	283 054 268	288 715 836	147 245 318	147 245 317	150 190 467	150 190 466	1 982 934 539
celkem		321 504 075	327 936 251	334 496 966	341 190 113	348 015 607	177 488 534	177 488 534	181 037 622	181 037 622	2 390 195 324

3.2 Celková výše finančních prostředků podle fondu a vnitrostátního spolufinancování

Tabulka 11: Celkové alokace podle fondů a národní spolufinancování (v eurech)												
cíl politiky/technická pomoc	priorita	základ pro výpočet podpory EU	fond	kategorie regionu	příspěvek EU (a) = (g)+(h)	rozdělení příspěvku EU		národní příspěvek (b)=(c)+(d)	indikativní rozložení národního příspěvku		celkem (e)=(a)+(b)	míra spolufinancování (f)=(a)/(e)
						příspěvek EU bez částky pro účely flexibility (g)	částka pro účely flexibility (h)		veřejný (c)	soukromý (d)		
cíl politiky 2	priorita 1 Životní prostředí	celkové způsobilé výdaje	EFRR	přechodové	192 582 234	163 693 571	28 888 663	82 535 244	52 822 556	29 712 688	275 117 478	0,70
				méně rozvinuté	214 678 551	182 476 841	32 201 710	37 884 451	24 246 049	13 638 402	252 563 002	0,85
			FS	N/A	1 940 853 297	1 649 729 606	291 123 691	342 503 523	232 902 396	109 601 127	2 283 356 820	0,85
technická pomoc	priorita 2 Technická pomoc	celkové způsobilé výdaje	FS	N/A	42 081 242	35 769 150	6 312 092	7 426 102	7 426 102	0	49 507 344	0,85
			celkem EFRR	přechodové	192 582 234	163 693 571	28 888 663	82 535 244	52 822 556	29 712 688	275 117 478	0,70
				méně rozvinuté	214 678 551	182 476 841	32 201 710	37 884 451	24 246 049	13 638 402	252 563 002	0,85
			celkem FS	N/A	1 982 934 539	1 685 498 756	297 435 783	349 929 625	240 328 498	109 601 127	2 332 864 164	0,85
			celkem	N/A	2 390 195 324	2 031 669 168	358 526 156	470 349 320	317 397 103	152 952 217	2 860 544 644	0,84

4. Základní podmínky

Tabulka 12: Základní podmínky							
Horizontální základní podmínky							
Základní podmínka	Fond	Vybraný SC	Splnění ZP	Kritérium	Plnění kritéria	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
(1) Účinné mechanismy monitorování trhu s veřejnými zakázkami	Všechny fondy	Všechny specifické cíle	ANO	Jsou zavedeny mechanismy sledování, které se vztahují na všechny veřejné zakázky a jejich zadávání v rámci fondů v souladu s právními předpisy Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek. Tento požadavek zahrnuje:	ANO		
				1. Opatření k zajištění shromažďování účinných a spolehlivých údajů o postupech zadávání veřejných zakázek přesahujících finanční limity Unie v souladu s povinnostmi podávat zprávy podle článků 83 a 84 směrnice 2014/24/EU a článků 99 a 100 směrnice 2014/25/EU.	ANO	https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/ www.isvz.cz www.portal-vz.cz	Splněno, veškeré informace o zakázkách zadávaných v režimu ZZVZ jsou uvedeny v Informačním systému o veřejných zakázkách (ISVZ). Zavést zásadu „pouze jednou“ – IS NIPEZ jsou napojeny na Informační systém základních registrů. Vedle toho existuje propojení NEN a ostatních IEN na Věstník veřejných zakázek. Na úrovni MMR je tak zajištěna maximální možná práce s principem „pouze jednou“. Článek 84 - tyto údaje jsou uvedeny v písemné zprávě zadavatele, kterou zadavatel povinně uveřejní do 30 dní od ukončení zadávacího řízení podle § 217 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, na profilu zadavatele. Profil zadavatele každého zadavatele je uveden ve věstníku veřejných zakázek. Článek 83, odst. 3 – splněno existencí a správou webové stránky www.portal-vz.cz . Zde je uveřejněna veškerá legislativa, metodiky, výkladová stanoviska.
				2. Opatření k zajištění toho, aby údaje zahrnovaly alespoň tyto prvky:	ANO	https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/ https://smlouvy.gov.cz/ www.isvz.cz	
				a) kvalita a intenzita soutěže: jména vítězných uchazečů, počet počátečních uchazečů a smluvní cena;	ANO	https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/ https://smlouvy.gov.cz/ www.isvz.cz	Splněno: Věstník veřejných zakázek- Informace o vítězném dodavateli/uchazeči včetně vysoutěžené ceny jsou přímo dohledatelné na jednom místě – ve Věstníku veřejných zakázek a Informačním systému o veřejných zakázkách. Informace o všech podaných nabídkách, včetně jména ekonomického subjektu a nabídkové ceny jsou uvedeny na profilech konkrétních zadavatelů, jejichž seznam je dohledatelný na jednom místě, a to opět ve Věstníku veřejných zakázek. Registr smluv Seznam všech smluv uzavřených mimo ZZVZ (výjimky) s uvedením konkrétního použitého ustanovení ZZVZ = smlouvy nad 50 000 Kč se musí uveřejňovat v registru smluv, tzn. i ty smlouvy, co jsou zadane na některou z výjimek ZZVZ, což jsou veškeré smlouvy nad prahovými hodnotami směrnic. Nalezneme zde např. tyto informace: -identifikace vítězného dodavatele -cena s DPH, cena bez DPH -datum uzavření smlouvy

				b) Informace o konečné ceně po ukončení a o účasti malých a středních podniků jako přímých uchazečů, pokud vnitrostátní systémy tyto informace poskytují.	ANO	https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/	Tyto informace jsou součástí Oznámení o výsledku zadávacího řízení v části V.2.2 a V.2.3 ve Věstníku veřejných zakázek.
				3. Opatření k zajištění monitorování a analýzy údajů příslušnými vnitrostátními orgány v souladu s čl. 83 odst. 2 směrnice 2014/24/EU a čl. 99 odst. 2 směrnice 2014/25/EU.	ANO	http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocní-zpravy-a-souhrnné-udaje-o-verejnych-zakazk/Vyrocní-zpravy-o-stavu-verejnych-zakazek	Monitorování a analýza údajů o VZ je prováděna ONEUIS a každoročně uveřejňována v rámci Výroční zprávy o VZ.
				4. Opatření pro zpřístupnění výsledků analýzy veřejnosti v souladu s čl. 83 odst. 3 směrnice 2014/24/EU a čl. 99 odst. 3 směrnice 2014/25/EU.	ANO	www.isvz.cz https://www.isvz.cz/ISVZ/Podpora/ISVZ_open_data_vz.aspx	ONEUIS/MMR poskytuje ze zákona OpenData na veřejné zakázky. Tato jsou poskytována prostřednictvím Informačního systému o veřejných zakázkách, tak Národního katalogu otevřených dat (NKOD). Data jsou poskytována v několika formátech, aby byla zajištěna vyšší uživatelská přívětivost (xlsx, XML, csv).
				5. Opatření zajišťující, aby veškeré informace poukazující na podezření z kartelové dohody mezi uchazeči o veřejnou zakázku byly sdělovány příslušným vnitrostátním orgánům v souladu s čl. 83 odst. 2 směrnice 2014/24/EU a s čl. 99 odst. 2 směrnice 2014/25/EU.	ANO	https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/12/%C3%9Apln%C3%A9-zn%C4%9Bn%C3%AD-z%C3%A1kona-%C4%8D.-134-2016-Sb.-o-zad%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD-ve%C5%99ejn%C3%BDch-zak%C3%A1zek-%C3%BA%C4%8Dinn%C3%A9-od-26.-listopadu-2019.pdf	Veškerá podezření jsou sdělována ÚOHS, případně orgánům činným v trestním řízení dle trestního řádu podle § 8 odst. 1 věta druhá zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.
(2) Nástroje a kapacita pro účinné uplatňování pravidel státní podpory	Všechny fondy	Všechny specifické cíle	NE	Řídící orgány mají nástroje a kapacitu ověřovat soulad s pravidly státní podpory.	NE		
				1. v případě podniků v obtížích a podniků, na něž se vztahuje požadavek navrácení podpory;	NE	https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=304/2013&type=Law=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podniky-v-obtizich.html http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/nesplacene-inkasni-prikazy.html https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Dokumenty/Metodicke-dokumenty/Metodicke-doporuceni-pro-oblast-verejne-podpory	1. Nástroje Poskytovatelé (POS) mají k dispozici základní, průběžně aktualizovanou a doplňovanou bázi metodických materiálů pro posuzování problematiky podniku v obtížích prostřednictvím informací uvedených zejména na stránce ÚOHS. Gestor se spolugestory (GG) připravili MP k ověřování podniku v obtížích (PvO) včetně výpočtových tabulek (VT). Cílový stav pro ŘO/POS: Poskytnutí metodických vodítek umožňujících v podmínkách každého programu vyhodnocení PvO. 2. Kapacity: Cílový stav: Zajištění dostatečných kapacit jak u ŘO/POS, GG tak u AO, aby byla naplněna ZP. Průběžné vzdělávání a podpora vyčleněných kapacit na ŘO. GG připravili MP. V současné době je vydiskutován bez rozporů s celou implementační strukturou a očekává se jeho formální vydání. Na webu MMR pak bude k dispozici ucelená metodická základna, VT a další potřebné odkazy související s touto problematikou. Probíhá proces závěrečného vyjádření se ŘO/POS k textu vypořádání připomínek (ze 3 kola) vznesených z jejich strany k MP PvO.

				2. prostřednictvím přístupu k odbornému poradenství a pokynům ohledně záležitostí státní podpory, které poskytují odborníci na státní podporu místních nebo ústředních vnitrostátních orgánů.	ANO	https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=215/2004&type=Law=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Dokumenty/Metodicke-dokumenty/Metodicke-doporuceni-pro-oblast-verejne-podpory	1. Nástroje: 1a) ŘO se mohou kdykoli obrátit na národní koordinátory VPo dle kompetencí stanovených jím v zák. č. 215/2004, Sb. Problematika je řešena v metodikách na stránkách MMR a ÚOHS/MZe. 1b) Jsou pořádány konference a tematicky zaměřené semináře. Dočasně přerušeno či pořádáno on-line formou z důvodu pandemie COVID-19. 1c) ŘO mají technickou asistenci pro účast na zahraničních specializovaných akcích. 1d) MMR a ÚOHS/MZe se dohodly na koncepci vzájemné spolupráce a dne 12. 6. 2020 podepsaly memorandum o spolupráci. 1e) Platformou pro předávání informací a vzájemné konzultace mezi gestory a ŘO je: PS pro veřejnou podporu. 2. Kapacity: Aktuální stav: Kapacita zainteresovaných útvarů, tj. MMR, ÚOHS, MZe, ŘO je nastavena pro aktuální PO a v současnosti je rovněž využívána pro přípravu budoucího PO.
(3) Účinné provádění a uplatňování Listiny základních práv EU	Všechny fondy	Všechny specifické cíle	ANO	Jsou zavedeny účinné mechanismy k zajištění souladu s Listinou základních práv Evropské Unie (dále jen „Listina“), které zahrnují:	ANO		
				1. Opatření k zajištění souladu programů podporovaných z fondů a jejich provádění s příslušnými ustanoveními Listiny.	ANO	Pokyny k zajištění dodržování Listiny základních práv Evropské unie při provádění evropských strukturálních a investičních fondů („ESI fondy“)	Podmínka je plněna předběžnou kontrolou všech programů z hlediska souladu s Listinou základních práv EU, která je prováděna řídicími orgány (ŘO) ve spolupráci s odborníky z Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády. Ti se podílí na tvorbě programových dokumentů a poskytují poradenství při stanovení cílů programu a řešení případných problémů. Jsou dle potřeby začleněni do monitorovacích výborů a dalších platforem, což přispívá k zajištění souladu programů s Listinou. Podobně jsou do těchto orgánů začleněny i nevládní organizace v souladu s principem partnerství, který se uplatňuje při přípravě programů i při jejich realizaci a monitorování. Podoba uplatňování principu partnerství byla schválena vládou a zaslána EK. Relevantní pracovníci ŘO jsou školeni v lidskoprávních otázkách obecně i ve vztahu k fondům EU. Je zřízena pracovní skupina z kontaktních bodů ŘO, která se pravidelně schází a předává si informace, diskutuje implementaci fondů a řeší problémy a sporné otázky.
				2. Opatření k zajištění toho, aby monitorovacímu výboru byly oznamovány případy nesouladu operací podporovaných z fondů s Listinou a stížnosti týkající se Listiny předložené v souladu s opatřeními přijatými podle čl. 69 odst. 7.	ANO	Statut monitorovacího výboru OP	Řešení těchto případů bude zajištěno prostřednictvím ŘO OP v rámci stížnostního mechanismu. Pravidla OP budou obsahovat e-mailovou adresu, kam může kdokoliv podat stížnost na porušení Listiny. Obdržený podnět ŘO vyhodnotí, dle potřeby konzultuje s gestorem HZP, poté jej vyřídí, popř. postoupí k vyřízení jinému příslušnému orgánu. Jednou ročně ŘO informuje MV o podnětech týkajících se porušení Listiny. Informace bude sdělovat, o jaký podnět se jedná, kdo jej podal, jak ŘO podnět vyřešil, jaká u oprávněného podnětu přijal ŘO opatření, popř. jakému jinému příslušnému orgánu postoupil podnět k vyřízení. Nebude-li ŘO v daném roce evidovat žádné podněty na porušení Listiny, i o tom informuje MV. Při řešení problémů bude Úřad vlády jako gestor základní podmínky ŘO poskytovat poradenství. Ke koordinaci přístupu bude napomáhat i výše zmíněná pracovní skupina. Tato pravidla budou součástí metodické dokumentace Národního orgánu pro koordinaci (NOK) a ŘO.

(4) Provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES ²⁰	Všechny fondy	Všechny specifické cíle	ANO	Je zaveden vnitrostátní rámec pro zajištění provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, který zahrnuje:	ANO		
				1. Měřitelné cíle, mechanismy sběru údajů a monitorování.	ANO	Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021 – 2025 (NP OZP)	Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025 byl schválen dne 20. července 2020 usnesením vlády č. 761. Dle zažité a osvědčené praxe přijímá od roku 2005 Česká republika strategické dokumenty na podporu osob se zdravotním postižením vždy na pětileté období, proto bude i navazující národní plán přijat pro období 2026-2030.
				2. Opatření zajišťující, že politika, právní předpisy a normy týkající se přístupnosti jsou řádně zohledňovány při přípravě a provádění programů.	ANO	V ČR existuje legislativa upravující přístupnost Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích Zákon č. 365/2000 Sb., O informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů Zákon č. 198/2009 Sb., O rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů Zák. č. 99/2019 Sb., O přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací	Existují právní předpisy upravující danou oblast + pracovní skupina pro monitorování EAC zdravotní postižení, jejíž činnost bude pokračovat i v období 2021-2027.
				3. Opatření k zajištění toho, aby byly monitorovacímu výboru oznamovány případy nesouladu operací podporovaných z fondů s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením a stížnosti týkající se Úmluvy předložené v souladu s opatřeními přijatými podle čl. 69 odst. 7.	ANO	Statut monitorovacího výboru OP	

²⁰ Rozhodnutí Rady ze dne 26. listopadu 2009 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím (Úř. věst. L 23, 27. 1. 2020, s. 35).

Tematické základní podmínky							
Základní podmínka	Fond	Vybraný SC	Splnění ZP	Kritérium	Plnění kritéria	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
2.1 Strategický rámec politiky na podporu renovace zvyšující energetickou účinnost obytných a jiných než obytných budov	EFRR, FS	Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů	ANO	1. Je přijata dlouhodobá vnitrostátní strategie renovací na podporu renovace vnitrostátního fondu obytných a jiných než obytných budov, která je v souladu s požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/844 ²¹ , jež:	ANO	Dlouhodobá strategie renovací budov (odkaz)	Dlouhodobá strategie renovací budov byla schválena vládou ČR dne 15. 6. 2020 a předána Evropské komisi. Ve dnech od 6. 4. 2020 do 15. 4. 2020 probíhalo vnější připomínkové řízení a veřejná konzultace (odkaz) .
				a) obsahuje orientační milníky pro roky 2030, 2040 a 2050;		Dlouhodobá strategie renovací budov (odkaz)	Orientační milníky ČR podle Optimálního scénáře jsou: 426 MJ/(m2/rok) pro rok 2030, 368 MJ/(m2/rok) pro rok 2040 a 325 MJ/(m2/rok) pro rok 2050 (jako indikátor byla zvolena měrná potřeba tepla na vytápění). Podrobnější informace jsou uvedeny v kapitole 3 Dlouhodobé strategie renovací budov.
				b) stanoví orientační přehled finančních zdrojů na podporu provádění strategie;		Dlouhodobá strategie renovací budov (odkaz)	Na podporu implementace strategie budou ze strany státu zavedena opatření legislativní (transpozice evropských požadavků), fiskální (programy podpory jak v oblasti investičních, tak měkkých opatření) a ostatní, zejména vzdělávacího a informačního charakteru. V rámci fiskálních opatření se předpokládá, že budou z programů podpory vynaloženy prostředky ve výši 92 mld. Kč v období 2021-2030. Podrobnější informace jsou uvedeny v kapitole 5 Dlouhodobé strategie renovací budov.
				c) definuje účinné mechanismy na podporu investic do renovace budov.		Dlouhodobá strategie renovací budov (odkaz)	Základním mechanismem realizace Dlouhodobé strategie je uskutečnění komunikační kampaně na národní úrovni. Ve vazbě na tuto kampaň budou zajištěny související služby a produkty pro všechny hlavní, ale i další cílové skupiny. Podrobnější informace jsou uvedeny v kapitole 5 Dlouhodobé strategie renovací budov.
				2. Opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem dosažení požadovaných úspor energie		Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (odkaz)	Na základě revize směrnice 2012/27/EU, která definuje cíle a opatření v této oblasti, a nařízení 2018/1999 o správě energetické unie jsou opatření součástí vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu (viz plnění základní podmínky 2.2 Správa a řízení odvětví energetiky). Opatření na zvýšení energetické účinnosti k dosažení požadovaných úspor energie jsou uvedena v kapitole 3.2 Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu.
2.2 Správa a řízení odvětví energetiky	EFRR, FS	Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů	ANO	Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu se oznamuje Komisi v souladu s článkem 3 nařízení (EU) 2018/1999 a v souladu s dlouhodobými cíli snižování emisí skleníkových plynů v rámci Pařížské dohody, což zahrnuje:	ANO		

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, str. 82).

				1. Všechny prvky požadované v šabloně v příloze I nařízení (EU) 2018/1999.	ANO	Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (odkaz)	Termín pro přípravu Národního klimaticko-energetického plánu je stanoven nařízením na 31. prosince 2018 pro návrh plánu a 31. prosince 2019 pro finální verzi plánu. Návrh vnitrostátního plánu byl 28. 1. 2019. vzat na vědomí vládou ČR a 31. 1. 2019 byl oficiálně předán zástupcům Evropské komise. Ve dnech od 11. 11. 2019 do 25. 11. 2019 probíhalo vnější připomínkové řízení a veřejná konzultace (odkaz). Dokument byl 13. ledna 2020 schválen vládou ČR a 21. 1. 2020 byl oficiálně předán zástupcům Evropské komise.
				2. Přehled plánovaných finančních zdrojů a mechanismů pro opatření na podporu nízkouhlíkové energetiky.	ANO	Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (odkaz)	Termín pro přípravu Národního klimaticko-energetického plánu je stanoven nařízením na 31. prosince 2018 pro návrh plánu a 31. prosince 2019 pro finální verzi plánu. Návrh vnitrostátního plánu byl 28. 1. 2019. vzat na vědomí vládou ČR a 31. 1. 2019 byl oficiálně předán zástupcům Evropské komise. Ve dnech od 11. 11. 2019 do 25. 11. 2019 probíhalo vnější připomínkové řízení a veřejná konzultace (odkaz). Dokument byl 13. ledna 2020 schválen vládou ČR a 21. 1. 2020 byl oficiálně předán zástupcům Evropské komise.
2.3 Účinná podpora využívání obnovitelné energie v různých odvětvích a v celé Unii	EFRR, FS	Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti	ANO	Jsou zavedena opatření, která zajišťují:			

				1. soulad se závazným vnitrostátním cílem v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2020 a s daným podílem energie z obnovitelných zdrojů jakožto základním podílem do roku 2030, nebo přijetí dodatečných opatření v případě, že základní podíl není zachován v průběhu žádného období jednoho roku v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001 a nařízením (EU) 2018/1999;	ANO	Národní akční plán pro OZE (prosinec 2015), Zpráva o pokroku při podporování a využívání energie z obnovitelných zdrojů v ČR podle čl. 22 směrnice EP a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z OZE. NAP OZE 2015 https://www.mpo.cz/cz/energetika/elektroenergetika/obnovitelne-zdroje/narodni-akcni-plan-pro-obnovitelne-zdroje-energie--169894/ Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (odkaz) Národní program snižování emisí 2019 https://www.mzp.cz/cz/strategicke-dokumenty#narodni-program	Splněno pro rok 2020: Opatření jsou popsána v Národním akčním plánu pro obnovitelné zdroje energie. ČR má pro rok 2020 cíl podílu OZE na hrubé konečné spotřebě na úrovni 13 %, v roce 2019 dosáhla ČR podílu na úrovni 16,24 %. S ohledem na příspěvek k cíli EU pro rok 2030 ČR zaslala návrh cílového podílu OZE do roku 2030 v rámci Návrhu vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu. V rámci Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu byl schválen vládou ČR cíle OZE do roku 2030 na úrovni 22 %. Vnitrostátní plán a zprávy o pokroku tedy nahradí Národní akční plán pro obnovitelné zdroje a příslušnou zprávu o pokroku. Opatření jsou obsažena ve Vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu.
				2. v souladu s požadavky směrnice (EU) 2018/2001 a nařízení (EU) 2018/1999 zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení v souladu s článkem 23 směrnice (EU) 2018/2001.		Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu (odkaz)	Toto kritérium vyplývá z evropské legislativy, konkrétně se jedná o aktualizaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů. Plnění cíle ze strany ČR je uvedeno ve Vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, který byl schválen vládou ČR dne 13. ledna 2020 a 21. 1. 2020 byl oficiálně předán zástupcům Evropské komise. Vnitrostátní plán ČR předpokládá dosažení průměrného meziročního zvýšení na úrovni 1,0 p.b.
2.4 Rámec účinného řízení rizik katastrof	EFRR, FS	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům	ANO	Je zaveden vnitrostátní nebo regionální plán řízení rizik katastrof vypracovaný na základě posouzení rizik, který řádně zohledňuje pravděpodobné dopady změny klimatu a stávající strategie přizpůsobení se změně klimatu a zahrnuje:	ANO		

				1. Popis klíčových rizik posuzovaných v souladu s čl. 6 odst. 1 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU²³, který odráží současný a vyvíjející se profil rizik s orientačním časovým horizontem 25 až 35 let. Pokud jde o rizika související s klimatem, posouzení vychází z prognóz a scénářů týkajících se změny klimatu.	ANO	i. Analýza hrozeb pro ČR ii. Souhrnná zpráva o řízení rizik na území ČR iii. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 iv. Koncepce environmentální bezpečnosti 2021-2030 s výhledem do roku 2050 v. Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR vi. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu	i. Schváleno usnesením vlády č.369/2016 (předáno EK 2016) ii. iii. Schváleno usnesením vlády ze dne 21. června 2021 č. 560 iv. Schváleno usnesením vlády č. 1360/2020 ze dne 21. prosince 2020 v. Schválena usnesením vlády č. 861 ze dne 26. října 2015 vi. Schválen usnesením vlády č. 34 ze dne 16. ledna 2017.
				2. Popis opatření pro předcházení katastrofám, připravenost a reakci pro řešení hlavních zjištěných rizik. Priorita opatření musí být stanovena úměrně k rizikům a jejich hospodářskému dopadu, nedostatečným kapacitám²⁴, jejich účinnosti a efektivnosti a s přihlédnutím k možným alternativám.	ANO	Typové plány (disaster risk management plans) pro řešení krizových situací (disaster) v souvislosti se změnou klimatu (meteorologické extrémy podle Analýzy hrozeb pro ČR, tj. extrémní vítr, extrémně vysoké teploty, povodně, přívalové povodně, vydatné srážky, dlouhodobé sucho) a jejich rozpracování v příslušných krizových plánech.	Typové plány byly schváleny v letech 2017 a 2018. Následně proběhla velká aktualizace krizových plánů.

²³ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie (Úř. Věst. L347, 20.12.2013, s. 924),

²⁴ uvedeným v posouzení schopnosti zvládnutí rizik požadovaném v čl. 6 odst. 1 písm. b) rozhodnutí 1313/2013.

				3. Informace o finančních zdrojích a dostupných mechanismech pro pokrytí nákladů na provoz a údržbu souvisejících s prevencí, připraveností a reakcí.	ANO	Viz zákon č. 224/2015 Sb., prevenci závažných havárií) https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=224&r=2015 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/49557/1/2 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/49556/1/2 Zákon č. 600/2020 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2021 https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-600	Prevence je v kompetenci MŽP. Připravenost a reakce jsou zajišťovány především činnostmi základních složek integrovaného záchranného systému (HZS ČR, P ČR, ZZS krajů a JSDHO). Jejich financování je kryto v rámci výdajů státního rozpočtu příslušné kapitoly a v rámci rozpočtů výdajů územně samosprávných celků. Ukazatele státního rozpočtu jsou každoročně dány zákonem o státním rozpočtu (pro rok 2019 zákon č.336/2018 Sb., pro rok 2020 zákon č. 355/2019 Sb., pro rok 2021 zákon č. 600/2020 Sb.). Prevence, připravenost a reakce jsou financovány z veřejných zdrojů. Jedná se především o státní rozpočet ČR a jednotlivé rozpočty krajů a obcí (z rozpočtu kraje jsou mj. hrazeny náklady spojené se zpracováním posudku návrhu bezpečnosti dokumentace nebo posudku k posouzení rizik závažné havárie – zákon č. 224/2015 Sb.) Financování je také zajištěno prostřednictvím ESIF: operační program Životní prostředí, z části IROP 2014–2020 (přizpůsobení se změně klimatu a novým rizikům).
2.5 Aktualizovaný plán pro nezbytné investice do odvětví vodního hospodářství a odpadních vod	EFRR, FS	Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou	ANO	Pro každé z uvedených odvětví nebo pro obě odvětví společně je zaveden vnitrostátní investiční plán, který zahrnuje:			
				1. Posouzení současného stavu provádění směrnice Rady 91/271/EHS ²⁵ a směrnice Rady 98/83/ES ²⁶	ANO	Pravidelný reporting 91/271/EHS (MŽP) Pravidelný reporting 98/83/ES (MŽd)	Každé 2 roky Každé 3 roky
				2. Určení a naplánování veškerých veřejných investic, včetně orientačního finančního odhadu, které jsou zapotřebí k:	ANO	PRVKUK Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR včetně Revize funkčnosti propojení a zajištění potenciálních možností nových propojení vodárenských soustav v období sucha Strategie MZe do 2030 Státní politika životního prostředí ČR	Plány rozvoje vodovodů a kanalizací jsou základním prvkem plánování v oboru vodovodů a kanalizací. Obsahují koncepci řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely na úpravu na pitnou vodu, a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku. Jedná se o průběžně aktualizovaný dokument, přičemž navrhované změny jsou posuzovány z hlediska optimálního řešení, zejména pak z hlediska technického, kvalitativního a ekonomického s ohledem na efektivitu vynakládaných prostředků s důrazem na zajištění udržitelnosti investic obnovou v budoucích letech a provozních nákladů. Plány rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky jsou podkladem pro zpracování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace a plánů dílčích povodí a rovněž jsou základem pro využití fondů Evropských společenství a národních finančních zdrojů pro výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací.

²⁵ Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L 135, 30. 5. 1991, s. 40).

²⁶ Směrnice Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské potřebě (Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 32).

			a. provedení směrnice Rady 91/271/EHS, včetně stanovení priorit s ohledem na velikost aglomerací a dopad na životní prostředí, s rozdělením investic podle každé aglomerace odpadních vod;	ANO	PRVKUK	Nedostatečné odkanalizování a čištění odpadních vod v menších aglomeracích pod 2 000 EO či místních částech vzhledem k vysokým finančním nákladům na 1 EO (ekvivalentního obyvatele).
			b. provedení směrnice 98/83/ES;	ANO	Pravidelný reporting (MZd)	Směrnice je implementována a plněna, ale jsou stále třeba investice pro napojení dalších obyvatel na vodovody pro veřejnou potřebu a dále pro zajištění plynulosti a bezpečnosti dodávek pitné vody (např. v reakci na sucho).
			c. naplnění požadavků vyplývajících ze směrnice (EU) 2020/2184 ²⁷ , zejména pokud jde o revidované ukazatele jakosti uvedené v příloze I.	ANO		V případě, že vyplyne potřeba např. doplňování technologie na ÚV, je MZe připraveno toto dotačně podporovat. Doplnění technologií pro odstraňování specifických polutantů na úpravách pitné vody z důvodu zvyšujících se požadavků na kvalitu pitné vody.
			3. Odhad investic potřebných k obnově stávající infrastruktury pro odpadní vody a pro zásobování vodou, včetně sítí, na základě jejího stáří a plánů amortizace.	ANO	Zákon VaK (zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu). Porovnání cen V+S (vodné+stočné). Plán financování obnovy (PFO), Benchmarking vlastnických subjektů. Revize funkčnosti propojení a zajištění potenciálních možností nových propojení vodárenských soustav v období sucha	Obnova infrastruktury VaK je v ČR nastavena tak, že by mělo docházet k postupné obnově a prostředky jsou generovány v rámci PFO, které by měly být zahrnuty v ceně pro vodné a stočné (viz zákon VaK), tj. zaveden princip uživatel platí. Na MZe byl zřízen odbor hlavního regulátora a vrchního dohledu sektoru VaK, který dohlíží nad plněním PFO.
			4. Uvedení potenciálních zdrojů financování z veřejných zdrojů, je-li potřeba coby doplnění poplatků za užívání.	ANO	Zdroje financování: a) Státní rozpočet (národní dotační tituly) b) Krajské rozpočty c) Městské rozpočty d) Evropské fondy	Průběžně.

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 ze dne 16. prosince 2020 o jakosti vody určené k lidské spotřebě (Úř. věst. L435, 23. 12. 2020, s. 1).

2.6 Aktualizované plány pro nakládání s odpady	EFRR, FS	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinněji využívající zdroje	NE	Je zaveden jeden plán nebo více plánů pro nakládání s odpady uvedený v článku 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ²⁸ , které se vztahují na celé území členského státu a zahrnují:	NE		
				1. analýzu stávající situace v nakládání s odpady v dotčené zeměpisné jednotce, včetně druhu, množství a zdroje vzniklého odpadu a posouzení jejich budoucího vývoje s přihlédnutím k očekávaným dopadům opatření stanovených v programech předcházení vzniku odpadů vypracovaných v souladu s článkem 29 směrnice 2008/98/ES;	NE	Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024 Zpráva o plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR za období 2015 a 2016 Zpráva o plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR za období 2017 a 2018 Program předcházení vzniku odpadů ČR Program předcházení vzniku odpadů ČR – průběžná hodnotící zpráva Plány odpadového hospodářství krajů Zprávy o životním prostředí ČR Statistická ročenka životního prostředí ČR Zprávy o životním prostředí v krajích ČR	Analýza odpadového hospodářství v ČR je zpracována v Plánu odpadového hospodářství (POH) ČR 2015 -2024 a POH jednotlivých krajů a vychází z požadavků rámcové směrnice 2008/98/ES o odpadech. Oblast prevence vzniku odpadů je zpracována v Programu předcházení vzniku odpadů ČR. V letech 2018 a 2019 byla přijata nová evropská legislativa zaměřená na prevenci vzniku odpadů, omezení skládkování komunálních odpadů (KO), recyklaci odpadů a obalových odpadů, nové povinnosti pro třídění KO a cíle pro třídění jednorázových plastových výrobků, předcházení plýtvání potravinami v EU a snižování plastového odpadu v mořích. Od 1. 1. 2021 je v účinnosti nová legislativa odpadového hospodářství ČR, zohledňující požadavky přijaté legislativy EU. Nadále probíhá i aktualizace POH ČR, schválení aktualizovaného POH ČR vládou se předpokládá na přelomu prosince 2021 a ledna 2022. Tím bude zajištěno plnění tohoto kritéria během celého programového období 2021-2027.
				2. posouzení stávajících systémů sběru odpadů, včetně materiálového a územního pokrytí tříděného sběru a opatření na zlepšení jeho fungování a potřeby nových systémů sběru;	NE	Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024 Plány odpadového hospodářství krajů Zpráva o plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR za období 2015 a 2016 Zpráva o plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR za období 2017 a 2018	Rozvoj infrastruktury odpadového hospodářství řeší Plán odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024. Na regionální úrovni je síť nakládání s odpady popsána v krajských plánech odpadového hospodářství. Rovněž byl v této záležitosti realizován projekt podpořený z TA OPŽP, který se stávající sítě zařízení v oblasti nakládání s odpady zabývá. V září 2020 byla zpracována nová analýza vyhodnocující stávající infrastrukturu, problematické oblasti a potřeby dalšího rozvoje v oblasti odpadového hospodářství, jako důležitý podklad pro optimální nastavení podmínek podpory v novém programovém období OPŽP 2021-2027.

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

				3. posouzení investiční mezery, které odůvodňuje potřebu uzavření stávajících zařízení pro nakládání s odpady a vytvoření nové infrastruktury pro nakládání s odpady nebo modernizaci takové infrastruktury a obsahuje informace o zdrojích příjmů, které jsou k dispozici pro pokrytí nákladů na provoz a údržbu;	NE	Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024 Plány odpadového hospodářství krajů Akční plán EU pro oběhové hospodářství Nový akční plán EU pro oběhové hospodářství	Strategie budoucího rozvoje odpadového hospodářství je rámcově určena politikou životního prostředí ČR, evropskými požadavky, závazky ČR, potřebami dle stávajícího stavu odpadového hospodářství a snahou přiblížit se evropské recyklační společnosti. Po předcházení vzniku odpadů je prioritou odpadového hospodářství zajištění jejich maximálního využití. Koncových zařízení pro recyklaci a materiálové využití je v současnosti nedostatek a je rovněž příčinou vysokého podílu skládkování komunálních odpadů. Aktivita podporované v následujících letech musí zohledňovat strategii EU pro oběhové hospodářství a dodržovat evropskou hierarchii nakládání s odpady. Nastaveny byly zvýšené cíle právě pro recyklaci odpadů (55 % v roce 2025, 60 % v roce 2030 a 65 % v roce 2035) a pro skládkování, které má být do roku 2035 omezeno na maximálně 10 % komunálního odpadu.
				4. informace o kritériích pro umístění, podle kterých se určí umístění budoucích zařízení na zpracování odpadu, a o jejich kapacitě;	NE	Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024 Plány odpadového hospodářství krajů	Kritéria pro umístění řeší Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024 a zejména pak jednotlivé Plány odpadového hospodářství na úrovni krajů. Zohledněny budou rovněž výstupy zpracováváné analýzy vyhodnocující stávající infrastrukturu odpadového hospodářství

2.7 Akční program zahrnující opatření na různém stupni priorit pro nezbytná opatření pro zachování zahrnující spolufinancování ze strany Unie	EFRR, FS	Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění;	ANO	U intervencí na podporu opatření na ochranu přírody v souvislosti s oblastmi sítě Natura 2000 spadajícími do oblasti působnosti směrnice Rady 92/43/EHS²⁹: Je zaveden prioritní akční rámec podle článku 8 směrnice 92/43/EHS, který zahrnuje všechny prvky požadované v šabloně pro rámec prioritních činností na období 2021–2027 schválený Komisí a členskými státy, včetně určení prioritních opatření a odhadu finančních potřeb.	ANO	Prioritní akční rámec pro soustavu Natura 2000 pro období 2021–2027 je dostupný zde: https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/akcni_ramec_natura_2000/\$FILE/ODOIMZ-CZ_paf_20201008.pdf Šablona PAF je dostupná zde: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/index_en.htm .	Česká republika přijala v září 2020 nový Prioritní akční rámec pro soustavu Natura 2000 pro období 2021–2027 (PAF), následně byl postoupen Evropské komisi.
---	----------	--	-----	---	-----	---	---

²⁹ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

5. Programové orgány

Tabulka 13: Programové orgány			
Programové orgány	Název instituce	Jméno kontaktní osoby	E-mail
Řídící orgán	Ministerstvo životního prostředí, odbor fondů EU	Ing. Jaroslav Michna	jaroslav.michna@mzp.cz
Zprostředkující subjekt	SFŽP		
Auditní orgán	Ministerstvo financí, odbor Auditní orgán	Mgr. Stanislav Bureš	stanislav.bures@mfcz.cz mailto:Stanislav.Bures@mfcz.cz
Subjekt, který dostává platby od Komise	Ministerstvo financí, odbor Národní fond	Ing. Veronika Ondráčková	veronika.ondrackova@mfcz.cz
V příslušných případech, orgán, který přijímá platby od Komise v případě technické pomoci podle čl. 30 odst. 5,	není relevantní		
Účetní funkce v případě, že je tato funkce svěřena jinému orgánu než řídicímu orgánu	Ministerstvo financí, odbor Národní fond	Ing. Veronika Ondráčková	veronika.ondrackova@mfcz.cz

6. Partnerství

Příprava programu

Pro naplnění principu partnerství a víceúrovňové správy během přípravy OPŽP byla založena Platforma pro přípravu OPŽP 2021–2027 (dále jen „platforma“). Členy platformy jsou zejména relevantní partneři z řad místní samosprávy a hospodářských partnerů, nevládních neziskových organizací, dále pak zástupci dalších řídicích orgánů, národního orgánu pro koordinaci či platebního orgánu.

Platforma se schází dle potřeby a diskutuje zejména o prioritách programu, jeho cílech, podporovaných aktivitách apod. Členové platformy mohou ke všem projednávaným materiálům podávat své připomínky a náměty, které MŽP průběžně vyhodnocuje.

Souběžně jsou priority OPŽP představovány i na tematických pracovních skupinách.

Tímto dvoustupňovým projednáváním je zajištěno, že v žádné oblasti nejsou vynechány relevantní partneři a všichni mají možnost uplatnit své připomínky.

V návaznosti na připomínky a podněty od členů platformy dále probíhají bilaterální jednání s jednotlivými řídicími orgány a dalšími partnery.

Po dokončení přípravy OPŽP platforma zaniká a hlavním orgánem pro naplnění principu partnerství se stává monitorovací výbor.

Hodnocení vlivu na životní prostředí

Během přípravy OPŽP bylo provedeno kompletní hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí (SEA) v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Proces hodnocení byl zakončen vydáním souhlasného stanoviska.

OPŽP bude implementován v souladu s požadavky stanoviska SEA. Závěry stanoviska OPŽP budou zohledněny v rámci Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v Operačním programu životní prostředí pro období 2021–2027, hodnotících kritérií, případně dalších dokumentů, které se vztahují k výzvám.

Pro sledování vlivu na životní prostředí bude využit systém ukazatelů nastavený v souladu s výstupy hodnocení SEA.

Účast územních partnerů při přípravě programu

Zástupci tzv. územních partnerů (Asociace krajů České republiky, Národní síť místních akčních skupin, zástupce nositelů ITI, Sdružení místních samospráv České republiky a Svaz měst a obcí České republiky) jsou členy Platformy pro přípravu OPŽP 2021–2027 a podíleli se tak na přípravě nového programu. Jsou rovněž členy Monitorovacího výboru OPŽP 2014–2020 a budou i členy Monitorovacího výboru OPŽP 2021–2027. Zástupci ministerstva životního prostředí se naopak účastní práce specifických platforem pro integrované nástroje, které zastřešuje MMR a účastní se jednání Národní stálé konference.

Provádění programu

Monitorovací výbor OPŽP je základním orgánem pro naplnění principu partnerství v průběhu provádění programu. Monitorovací výbor bude plnit funkce uvedené v čl. 35 obecného nařízení.

Důležitou roli hrají tematické pracovní skupiny. Tyto skupiny mají za úkol projednávat zejména technické a administrativní detaily poskytované podpory

Celkem je zřízeno osm skupin:

- TPS pro SC 1.1 – Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti a SC 1.2 – Podpora energie z obnovitelných zdrojů,
- TPS pro SC 1.3 A – Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (se zaměřením na oblast povodní, sucha a sesuvů),
- TPS pro SC 1.3 B – Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (se zaměřením na oblast přírodě blízkých opatření) a SC 1.6 A – Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (se zaměřením na oblast biodiverzity),
- TPS pro SC 1.3 C – Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (se zaměřením na oblast environmentálního vzdělávání, výchovu a osvětu),

- TPS pro SC 1.4 – Podpora udržitelného hospodaření s vodou,
- TPS pro SC 1.5 – Podpora přechodu k oběhovému hospodářství,
- TPS pro SC 1.6 B – Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (se zaměřením na oblast ochrany ovzduší),
- TPS pro SC 1.6 C – Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění (se zaměřením na oblast sanací).

Skupiny jsou uspořádány dle odborně souvisejících témat a přesně neodpovídají specifickým cílům. Takové uspořádání zajistí efektivní a komplexní projednání potřebných záležitostí.

7. Komunikace a viditelnost

Komunikace programu vychází ze zkušeností OPŽP 2014–2020 a ze Společné komunikační strategie všech programů financovaných z EU fondů, kterou zpracovává Národní orgán pro koordinaci.

Na základě analýzy současné situace byly stanoveny níže uvedené cíle komunikace, cílové skupiny, hlavní sdělení, komunikační nástroje, etapy komunikace, monitorování a rozpočet.

Cíle komunikace

- Posílit skutečnou znalost programu a jeho přínosů u potenciálních žadatelů a přispět tím k úspěšné realizaci programu
- Posílit povědomí široké veřejnosti o programu a jeho přínosech

Cílové skupiny

Aby bylo uvedených cílů dosaženo, komunikace směřuje na dvě hlavní cílové skupiny:

- potenciální žadatelé a příjemci podpory (samospráva, příspěvkové organizace, podnikatelské subjekty, státní podniky a organizace, organizační složky státu, veřejnoprávní subjekty, vysoké školy a školská zařízení, výzkumné instituce, fyzické osoby, neziskové organizace atd.). Specifickou cílovou skupinou budou nízkopříjmové domácnosti, které budou oslovováni v rámci komunikace kotlíkových dotací.
- široká veřejnost.

V komunikaci programu zastávají důležitou funkci také zprostředkovatelé informací a odborní garanti (např. vědci a akademici schopni prezentovat témata životního prostředí laické veřejnosti, nestátní neziskové organizace působící v oblasti ŽP, Místní akční skupiny, profesní organizace jako např. Komora OZE, Solární asociace, Šance pro budovy, Svaz vodního hospodářství, Svaz průmyslu a dopravy, Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv, Česká asociace odpadového hospodářství atd.).

Za účelem dosažení co největší efektivity komunikace o programu budou zohledňovány rozdílné postoje a názory různých skupin veřejnosti ve vztahu k tématům spojeným se životním prostředím. Komunikace bude mj. usilovat o odstraňování genderových stereotypů ve vztahu k životnímu prostředí.

Komunikační nástroje

- **zastřešující webové stránky programu** jsou primárním nástrojem komunikace. Budou poskytovat možnost odebírání novinek prostřednictvím RSS kanálu a newsletteru nebo sdílet příspěvky prostřednictvím sociálních sítí. V tomto směru bude nejvíce využíván Twitter, kde disponujeme vybudovanou sítí stakeholderů a zainteresovaných skupin, kteří pravidelně sdílí naše příspěvky a pomáhají tak posilovat povědomí o programu.
- **časopis Priorita** v tištěné a elektronické podobě, vydávaný SFŽP ČR s měsíční periodicitou a webové stránky www.priorita.cz. Časopis je odesílán na databázi čítající přes 10 tisíc kontaktů, kde hlavními odběrateli jsou obce a města celé ČR.
- **reklama** (mediální kampaně) bude využívána především pro propagaci aktuálně vyhlášených výzev nebo při komunikaci kotlíkových dotací.
- **semináře**, workshopy, účast na regionálních akcích podpoří **osobní kontakt** s žadateli, stakeholdery a širokou veřejností. S ohledem na aktuální epidemiologickou situaci v daném čase budou tyto akce dle potřeby realizovány online.
- Doplnkově budou pořádány dny otevřených dveří úspěšně realizovaných projektů a předpokládá se též zapojení do akcí v oblasti životního prostředí (např. celorepubliková dobrovolnická akce Uklidíme Česko).

Monitoring a evaluace

Na centrální úrovni budou monitorovány míra informovanosti o fondech EU u cílových skupin a míra znalosti podpořených projektů u cílových skupin.

Provedené aktivity budou průběžně monitorovány a vyhodnocovány prostřednictvím počtu příspěvků zveřejněných na sociálních sítích a počtu jejich impresí, návštěvnosti webových stránek, sledovanosti/poslechovosti TV/rádio spotů, počtu hovorů na zelenou linku, počtu účastníků workshopů apod.

Rozpočet

Komunikace programu je financována z technické pomoci programu. Předpokládaný rozpočet na programové období je 0,9 mil. eur.

8. Využití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady

Tabulka 14: Využití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady		
Zamýšlené použití článků 94 a 95	ANO	NE
Od schválení bude v programu využito proplacení způsobilých výdajů na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb v rámci priority podle článku 94 nařízení o společných ustanoveních (pokud ano, vyplňte přílohu 1)	ANO	
Od schválení bude v programu využito financování nesouvisející s náklady podle článku 95 nařízení o společných ustanoveních (pokud ano, vyplňte přílohu 2)		NE